

Любомир Белей

**Ім'я
для дитини
в українській
родині**

Ужгород
Закарпатське крайове
товариство «Просвіта»

1993

БЕЛЕЙ Л. Ім'я для дитини в українській родині: словник-довідник. — Ужгород: Закарпатське крайове товариство «Просвіта», 1993. — 116 с.

Книжка знайомить читача з українськими іменами, їх історією та найпоширенішими традиціями, що регламентують їх уживання. Словник-довідник містить реєстр популярних нині та позабутих імен, які рекомендуються до офіційного вжитку. Стислі нариси з історії язичницьких та християнських імен, реєстр «Славетні українці», Християнський календар покликані допомогти батькам у виборі гарного, милозвучного імені, достойного їх сина чи доньки.

Для філологів, працівників загсів, паспортних столів, для усіх, хто цікавиться українською культурою.

Редактор
Світлана Рошко

ПЕРЕДНЄ СЛОВО

Ім'я — чи не найвірніший супутник людини. У зовні непоказному слові, значення якого часто неясне, кожен із членів людської спільноти знаходить приятеля, що супроводжує людину «від колиски до гробової дошки». Навіть коли людини не стане, вона живе у пам'яті нащадків завдяки її імені.

Таїна імені криється ще й в тому, що не ми його собі вибираємо — це роблять батьки, рідні. Ім'я — дар нематеріальний, що засвідчує духовне багатство батьків, глибину їх усвідомлення духовних витоків рідного народу. На ґрунті давніх слов'янських та запозичених християнських імен в українців викристалізувалася самобутня система імен. Одні з них овіяні славою князівської доби, інші освячені героїзмом козацтва та борців за волю України новітніх часів. А скільки Данків, Демків, Гриців, Олексів, Юрків, Ксень, Марійок, Наталок, Оксан тяжкою щоденною працею заслужили глибоку повагу до імені Українця. Вони засівали лани пшениці, мочили коноплі, випасали худобу, ловили рибу, гнули спину в копальнях. Їх знають не лише в Україні, а по всьому світі: і в Сибіру, і на Зеленому Кліні, і в Канаді, і в США, і в Аргентині, і в Бразилії... Імена українців — багатющий скарб, переданий нам у спадок нашими героїчними і працюючими предками. Гордімось ним і до його живодайної сили звертаймось, коли лелека-

бузюк ошасливить українську родину сином чи дочкою!

Українці впродовж своєї історії виробили численні писані і неписані закони, які регламентують вибір імені дитини. Усі вони ґрунтуються на двох давніх джерелах: язичницьке звичаєве право та християнська обрядовість. Перше передбачає підхід до власного імені людини, як першопричини щастя або нещастя його носія, тобто саме ім'я визначає долю людини. Згідно іншого — доля найменованої особи залежить від сили та характеру святого, ім'я якого вибрали дитині. Наприклад, доля Юрка залежатиме від його патрона, опікуна — Юрія Змієборця.

Завдання цього видання познайомити читача з українськими іменами, їх історією та найпоширенішими традиціями, що регламентують їх уживання. Наш словник-довідник містить реєстр популярних нині та призабутих імен, які рекомендуються до офіційного вжитку. У порівнянні з іншими подібними працями, до реєстру нашого словника не включено архаїчні та зрусіфіковані іменні варіанти, а також іменарадянськи на зразок Євфиміан, Євлампій, Ієронім, Вілен, Вілор, Леніна тощо. Натомість, спираючись на українську лексикографічну практику, започатковану Б.Грінченком, список імен поповнено за рахунок численних варіантів, які мають тривалу традицію вживання не лише в літературно-художньому, але й офіційно-діловому стилях української мови, однак протягом останніх десятиліть вперто не визнавались офіційними. Основними критеріями при визначенні кола імен, рекомендованих для офіційного вжитку, служили: частота уживання, ареал поширення та відсутність експресивності. Джерельною базою словника послужили літературні твори українських класиків ХІХ—ХХ ст., українські літописи, а також словники власних імен українців. Стислі нариси з історії язичницьких та християнських імен, реєстр «Славєтні українці» та Християнський календар, що передують словниковій частині праці, покликані допомогти

батькам у виборі гарного, милозвучного, з багатими традиціями імені.

Особлива увага до українських традицій в присвоєнні імен не випадкова. Згідно чинного нині в Україні законодавства держава дозволяє батькам записувати дітей будь-якими іменами чи їх похідними варіантами. Однак необмежена свобода у виборі імені дитини не повинна спокушати батьків до пошуку ультрамодних, в Україні незаних і нечуваних імен, які їх дітям нічого крім прикрасів не принесуть. Тільки повага до багатовікових українських традицій у присвоєнні імен допоможе батькам вибрати ім'я, достойне їх сина чи доньки.

МИНУЛЕ І СУЧАСНЕ В ІМЕНАХ УКРАЇНЦІВ

ЯЗИЧНИЦЬКІ ІМЕНА

Найдавнішими серед імен українців є язичницькі імена. Система язичницьких імен складалася і функціонувала протягом дуже тривалого часу: від доби праїндоевропейської спільності, коли прашури сучасних слов'ян, германців, романців говорили однією мовою, аж до християнізації Київської Русі. Не випадково багато слов'янських язичницьких імен мають точні відповідники у інших індоевропейських народів. Із праїндоевропейського періоду ведуть свій рід українське язичницьке ім'я Вовк, сербське — Вук, болгарське — Вълк, німецьке — Вольф, румунське — Лупу, або українське Далибор і грецьке Телемах тощо. Однак тут покажемо не стільки збіг первісного значення імен Вовк, Вук, Вълк, Вольф, Лупу чи Далибор і Телемах, скільки мотиви їх присвоєння. І слов'яни, і германці, і романці, і греки давали ім'я Вовк кволим, хворобливим дітям. Вважалося, що таке грізне ім'я відлякає злих духів, і тим самим забезпечить добробут його носія.

Сьогодні, на жаль, неможливо в повному обсязі реконструювати систему язичницьких імен та особливості їх уживання. Адже у дохристиянські часи наші предки не мали писемства. Сучасні знання про язичницькі імена українців ґрунтуються на скупих даних латинських та грецьких хронік I-го тис. н.е., а також українських літописів, грамот XI—XVII ст. Очевидно, найдавнішою фіксацією слов'янського язичницького імені є ім'я антського вождя — Божа, якого, за свідченнями середньовічного історика Йордана, у 375 році було розіп'ято за повстання проти готів. Із

УІ ст. до нас дійшли імена слов'янських вождів Ардогост (Радогост), Мезамир, Пирогост та ін. У ХІ—ХІІІ ст. в Україні, на думку сучасних вчених, побутовало щонайменше 1000 язичницьких імен. І в пізніші часи, незважаючи на прийняття українцями християнства, слов'янські язичницькі імена продовжують активно вживатися. В укладеному львівською дослідницею М.Демчук реєстрі язичницьких імен українців ХІV—ХVІІ ст., тільки на літеру «Б» знаходимо близько 140 імен та їх похідних варіантів, серед яких Бажан, Бажко, Байдик, Балик, Балко, Баран, Безжданко, Безрада, Белашко, Белко, Береза, Борислав, Бистрик, Благодар, Блошка, Богдан, Боголюб, Богун, Богущ, Божко, Бож, Бой, Бориско, Бранець, Братко, Будиголос, Будко, Будомир, Буйвид, Буйко та ін.

Самобутність слов'янських язичницьких імен криється не стільки у незвичності форми, скільки в особливій язичницькій мотивації їх присвоєння. У дохристиянські часи імена разом із мотивами їх присвоєння творили дуже важливий елемент язичницького світогляду наших предків. Кожному імені приписувалися певні магічні властивості. У язичницькій Русі вибір імені для новонародженого визначався звичаєвим правом. Звичаєве право дозволяло батькам добирати ім'я дитині у залежності від порядку, часу та обставин її народження. Так, наприклад, третій у сім'ї дитині могли дати ім'я Третяк, шостий — Шестах, сьомий — Семак, восьмий — Осьмак. Дівчина, що з'явилася на світ взимку, могла одержати ім'я Зима, а та, що народилася весною, — Весна. За днем народження дітей могли називати Понеділком, Вівторком, Середою або, скажімо, П'ятницею чи Суботою. Хлопчика, що забарився з появою на світ, часто називали Пізняком. Томилом чи Томилою називали дитину, пологи якої були особливо тяжкими.

Іменем батьки могли висловлювати і своє ставлення до нового члена сім'ї. Дитині, народження якої з нетерпінням очікували, давали ім'я Ба-

жан, Ждан, Жданко, Ждан, Любох, Кохан, Милаш. У той же час дітей, поява яких була небажана, називали Нелюб, Нелюбець, Неждан, Нерад, Немила, Нерада, Безжданко, Безрада. Зовнішність, психічні або фізичні вади дитяти могли також впливати на вибір його імені. Малюки, що не відзначалися ростом, могли одержати ім'я Мал, Малко, Малишко, Малуша, Дрібно, Коротко, Комар, Муха, Блоха і т.п. Немовлят-велетнів називали Величакми. Світлий або темний відтінок шкіри, волосся новонародженого також могли вплинути на вибір імені. Світловолосі, руські одержували імена Білик, Білан, Білаш, Світлик, а смугляві — Чорниш, Чорнота. Надто велика голова чи ніс дитини часто були причиною присвоєння їй імені Головач або Носач, Носаль. Ім'я Тригуб давали немовляти, що мало заячу губу. Вередунів та крикунів називали Плакса, Плаксивий, Кричун, Верешака, а спокійні, невередливі малюки одержували ім'я Мовчан, Несміян.

Язичеські імена на зразок Третяк, Пізняк, Слинько, Ждан, Нелюб називають характеристичними. Вони дозволяють нам крізь товщу віків поглянути на новонародженого очима його батьків і побачити найпримітніше у зовнішності, характері, звичках дитини.

Поряд із характеристичними іменами, дуже популярними у сиву давнину були магічні або заклинальні імена. Наші пращури свято вірили в магічну силу імені. Вважалось, що ім'я може оберігати дитину від хвороби, смерті, хижого звіра та іншого лиха, зробити її щасливою.

Дуже поширеними серед наших предків були імена Продан, Куплен, які давали дітям з охоронною метою, — оберігати новонародженого від смерті. Ці імена присвоювали немовлятам у сім'ях, де часто помирили діти. Даючи ім'я Продан чи Куплен, мати виконувала певний обряд: за незначну плату вона продавала своє дитя жінці, у якої діти росли здоровими і не хворіли. Після закінчення обряду продажу дитина знову поверталася у рідну сім'ю. Ритуал продажу ди-

тини та присвоєння їй імені Продан чи Куплен повинен був обдурити злих духів, переконати, що дитина на ім'я Продан чи Куплен чужа у цій сім'ї. Народ свято вірив у магичну силу імені Продан, Куплен, тому ще навіть сьогодні подекуди в Українських Карпатах зустрічається цей давній, язичеський звичай продажу дитини. Відомий український ономаст П. Чучка у 60-х роках XX ст. виявив кілька осіб, переважно жителів гірських районів Закарпаття, що мали офіційне ім'я по батькові Проданович або Продавіна. У неофіційному мовленні Закарпаття ім'я Продан зустрічається набагато частіше.

Крім імен Продан та Куплен, у сім'ях, де постійно вмирали діти, немовлят часто називали іменами Найдєн, Несин, Ненаш. Такі імена давалися з метою переконати злих духів, що у сім'ї, де всі діти вмирають, живе чужа дитина — Несин, Ненаш, або ж знайдена — Найдєн.

У язичеській Русі вважалося, що вдало підібране ім'я вплине на здоров'я, апетит, сон, ба навіть на характер та долю дитини. Здоровою дитина буде рости тоді, коли їй дати ім'я Здоровко, а щасливою, коли матиме ім'я Щасний. Розум дитині принесе ім'я Розумник. Щоб немовля добре спало, йому давали ім'я Сон.

Разом з тим, за язичеськими віруваннями, батьки могли забезпечити своїм дітям добре здоров'я та щасливу долю, давши їм навмисне погане ім'я. Наші предки були переконані, що гарним і вродливим буде син Некрас, Некраш. Добрий апетит і здоров'я дитини забезпечать імена Неїло, Худко, Зав'ялко. Дитина буде добре спати, коли матиме ім'я Безсон, а син буде хоробрим, якщо його назвати Страхом. Щастя, радість та всілякі гаразди синові чи дочці принесуть імена Неудача, Горе, Неспокій, Клопіт, Кривда, Смуток. Наші предки думали, що погане ім'я не привертатиме до дитини злих духів, а тому син чи дочка виростуть здоровими і щасливими.

Серед наших предків-язичників панувала думка, що вдало підібране ім'я не тільки оберігає дитину від злих духів, але воно здатне навіть ре-

гулювати народження дітей. Якщо батьки не хотіли аби в них народжувалися діти, то найменшому синові чи дочці давали ім'я Ненад, Ненада, Нетреба, Нема, Доста. Із таких міркувань новонародженого могли назвати і Мізинцем. Оскільки мізинець — найменший і останній палець руки, то батькам хотілося, щоб і дитина на ім'я Мізинець була найменшою і, головне, останньою в сім'ї. Через імена-звертання на зразок Нетреба, Нема, Доста батьки просили богів: «Не треба нам більше дітей! Досить! Більше дітей хай у нас не буде!»

Крім магичних та характеристичних імен, наші предки часто називали дітей складними іменами на зразок Борислав, Доброслав, Країслав, Славомир, Станіслав, Святополк, Ярополк тощо. Дотепер вченими виявлено близько 200 таких імен. Ці імена виникли внаслідок злиття в одне слово цілих словосполучень-побажань або характеристик: Станіслав — зміцни славу; Мирослав — той, хто славить мир; Володислав — той, хто прославляє владу (силу); Святобор — величний у бою. Складними іменами типу Володимир, Святослав найчастіше називали своїх дітей князі та воеводи. Однак вважали їх виключно князівськими, було б помилково. Сучасні дослідники подають чимало фактів, коли складними іменами іменуються прості дружинники, ремісники, селяни.

Незважаючи на відносну нечисленність, язичницькі складні імена творили значну кількість похідних, усічених та усічено-суфіксальних варіантів. Скажімо, від імені Станимир постали такі похідні: Станко, Станило, Станець, Станчик, Станчул, Станець, Стано, Станченя, Станча, Станша, Мирко, Мирута, Мирча, Мирун, Мируша, Мирш та ін., — усі вони могли вживатися як окремі імена.

Окрему групу серед язичницьких імен доби Київської Русі складають скандинавські за походженням імена типу Аскольд, Асмуд, Гліб, Дір, Івор, Ігор, Олег, Ольга, Рюрик, Синеус, Свеналд, Уліб, Якун та ін. Скандинавські імена ду-

же часто зустрічаються серед київської знаті, дружинників та купців X—XI ст. Так, у Договорі князя Ігоря з греками руський народ представляли: Івор, Вуефаст, Уліб, Шигоберн, Лібіар, Шібрід, Стегі, Адун, Адолб, Фурстен, Роальд, Інгельд та ін.

Язичницькі імена, як вважають вчені-славісти, присвоювалися дітям під час обряду підстригання волосся — постригу, що символізував прийняття дитини в члені громади. Однак дослідники не мають спільної точки зору щодо віку, в якому здійснювався обряд постригу. Одні вважають, що цей обряд здійснювався по досягненні дитиною семирічного віку, а інші — у сім днів. Українські літописи XII ст. дають підстави стверджувати, що обряд постригу князівських дітей не мав усталеного терміна: одних постригали в дворічному, а інших в три-, або в чотирирічному віці.

Як бачимо, у сиву давнину серед наших предків побутувала величезна кількість язических імен. Однак до нас дійшла тільки мізерна їх частка. Головним чином це імена князів, яких церква зарахувала до сонму святих (Володимир, Борис, Гліб, Ярослав, Мстислав, Святослав, Всеволод, Ігор, Олег, Ольга). Інші змушені були пошукати місце перед християнськими іменами, які були виразниками нового менталітету, нового світогляду. Та язическі імена не щезли безслідно. Вони й нині живуть у численних українських прізвиськах та прізвищах.

ХРИСТИЯНСЬКІ ІМЕНА

І зійшлося людей без ліку, і влізли вони у воду, і стояли — ті до ший, а другі — до грудей. Діти ж не підходили від берега, а інші немовлят держали. Дорослі бродили у воді, а попи, стоячи, молитви творили...

(Руський літопис)

Так урочисто описав літописець Нестір одну з найзнаменніших подій в історії нашої Вітчизни — хрещення України-Русі. І це не випадково, бо із християнізацією Україна ставала на широкий шлях прогресу, освячений ідеалами християнського гуманізму. Ідеали християнства, християнська обрядовість зумовили глибокі зміни в духовному житті наших предків. Побутовий прагматизм мотивів присвоєння та приписування магічна сила язичницьких імен були несумісні з християнським віровченням. Тому одним із перших докорінного реформування зазнав репертуар імен, мотиви їх присвоєння та сам обряд хрещення.

Ім'я людини, мотив його присвоєння та сам обряд хрещення, є одними з основних елементів християнського віровчення. Християнське ім'я має сакраментальну, священну природу. Одні християнські імена мають божественне походження, інші — утворені штучно для пропаганди ідеалів християнства, а треті — це імена визначних діячів християнства, зарахованих церквою до сонму святих. Так, божественне походження має ім'я Петро, бо, як говориться в Євангелії, Ісус Христос назвав Петром одного з апостолів,

рибалку Симона. Петро у перекладі з грецької «камінь, скеля». Це ім'я — символ, бо, як відомо, Петрові судилося стати-скелею, на якій Христос заклав християнську церкву. До числа штучно утворених, спеціальних християнських імен належать Бенедикт (Венедикт), Боніфаций, Григорій, Константин, Климент, Йордан, Христіана та ін. Усі вони є іменами: «благословенний», «проповідник», «той, хто не спить», «постійний», «милосердний», «(хрещений) во-дою з Йордану», «християнка». До числа штучно утворених християнських імен належать слов'янські Віра, Надія, Любов, які є буквально перекладом грецьких Πίστις, Ελπίς, Харіς, що в свою чергу є назвами трьох божих чеснот: віра, надія, любов. Серед християнських імен, які побутували у наших предків-язичників, можна назвати Ольга, Ігор, Володимир, Ярослав, Борис, Гліб, Любомир та ін. Ці язичницькі з походження імена стали християнськими завдяки канонізації княгині Ольги, князів Володимира Великого, Ярослава Мудрого, Бориса та Гліба...

Християнізація імен, що відбувалася названими вище трьома способами, проходила паралельно із створенням християнського календаря. Християнський календар в основному склався протягом першого тисячоліття нашої ери. Перші християни, як відомо, користувалися юдейським календарем. Перенесення щотижневого свята із суботи на неділю, а також встановлення свята християнської Пасхи (Воскресіння Христового), як першого свята річного циклу — було першим кроком у створенні нового християнського календаря. Далі в честь визначних діячів християнства, зачислених до сонму святих, дні їх народження, смерті, перенесення праху, заносяться в християнський календар. З утвердженням християнства на Русі, християнський календар поповнився іменами визначних діячів української історії, канонізованих церквою: блаженної Ольги, княгині Київської; Володимира Великого, рівноапостольного князя Київського; преподобних Ан-

тонія і Теодосія Печерських та ін. (див. Християнський календар).

Остаточне оформлення християнського календаря, коли кожен день року присвячувався одному або кільком християнським святым, дозволило запровадити християнські мотиви присвоєння імен. В Україні, як і в інших східних церквах, утвердився звичай давати дитині те ім'я, яке вона «собі принесли», тобто називати немовля іменем святого, в день якого воно народилося. Причому святий, ім'я якого давали дитині, вважався патроном, небесним заступником немовляти. Так, дитину, яка народилася 9 січня називали Степаном або Степанією, ті, що прийшли на світ 6 травня — Юрієм, 12 липня Петром або Павлом і т.д. Патронами, заступниками Степанів, Степаний вважали першомученик Степан, Юрій — Юрій (Георгій) Змієборець, а Петрів і Павлів — апостоли Петро і Павло. Християнство заперечило язичницьку віру в магичну силу імені. Християнин шукає захисту не в імені, а в силі й ласці святого, який це ім'я носить.

Поділ церкви (1054 р.) на католицьку (західну) і східну (православну) зумовив певні особливості, що характерні для католицького та православного календарів. Католицька церква святкує усіх однойменних святих в один, рідше два дні в році, а православна, в т.ч. і греко-католицька, кожного святого зособі. Саме цим зумовлено, що, наприклад, ім'я Іван у повних святцях (календарях) східної церкви зустрічається аж 170 разів (Івана Предтечі, Івана Золотоустого, Різдва Івана Хрестителя, Івана Богослова, Івана Страстителя та ін.), а скажімо, ім'я Авдифакс — всього один раз. Саме цим пояснюється особлива популярність серед українців імен Іван, Василь, Григорій, Петро, Павло, Анна і под., які відзначаються особливою частотою в християнському календарі. Окрім того, окремі святи в народі користуються особливою любов'ю, а їхні імена — популярністю. Так, Андрій Первозваний, свято якого відзначають 13 грудня, вважається патроном України. У народних легендах

і переказах говориться, що саме Андрій Первозваний хрестив українців та пророкував велич Києва. Василь Великий, свято якого припадає на 14 січня, та Юрій Змієборець (6 травня) були патронами українських князів. Імена Василь або патронами українських князів. Юрій — найпопулярніші серед наших князів. Християнським іменем Василь називалися Володимир Великий та Володимир Мономах. Микола димир Великий та Володимир Мономах. Микола Чудотворець, свято якого відзначають 19 грудня, вважається покровителем полонених, купців, моряків, дітей. Із жіночих імен особливою популярністю користується ім'я Богоматері — Марія, лярістю користується не тільки знедолених, але й війська Запорізького та Української Повстанської Армії.

Отож частота імені у християнському календарі та популярність святого в народі визначали популярність християнських імен. За даними Р.Керсти в XVI ст. найбільш уживаними іменами серед українців були: Іван, Федір, Семен, Григорій, Михайло, Андрій, Олексій, Павло. Репутація найпопулярніших за цими іменами збереглася і в пізніші часи.

Однак чимало християнських імен в народі не користувалися популярністю. Передусім це громіздкі імена, що містять у своїй структурі незвичні для вимови українця збіги голосних чи приголосних. Наприклад: Єксакустодіан, Елксидифор, Ігафракс, Никополіон, Хусдаксат тощо. Такими іменами часто називали позашлюбних дітей, або деякі священики нарікали ними дітей нелюбих вірників. Згадаймо, хоча б, Нимидору із повісті «Микола Джеря» І.Нечуя-Левицького.

Популярності окремих імен могли перешкоджати і численні апокрифи, які були добре знані в народі. Так, апокриф «Про Марка Проклятого» підірвав авторитет імені Марко. М.Старицький в оповіданні «Безбатченко» описує таку суперечку селянки із сільським священиком: «Панотець нарік немовля Марком. Баба змагалась супроти цього імені, доводячи, що всьому хрещеному миру відомо, що Марко товчється по пеклу, але отець Антоній заспокоїв стару, що там

другий Марко, а цей супокійно сидить у раю поруч з Христом».

Християнські імена в Україні мають більш як 1000-літню традицію. За цей час зазнала глибоких змін не тільки форма християнських імен, зросла їх кількість, але із незрозумілих, чужих слов'янинові-язичникові слів, вони стали органічними, невід'ємним набуток української духовної культури. Завдячуючи численним писемним пам'яткам, вчені досить докладно можуть судити про інкультуризацію, тобто засвоєння українською культурою християнських імен.

Як свідчать найдавніші мінеї (святці), із хрещенням на Русь прийшло 328 чоловічих та 43 жіночих християнських імен. В основному це були давньоєврейські, грецькі та латинські за походженням імена із неясним для слов'ян первинним значенням. Однак слід підкреслити, що в Україну християнські імена, як і вся конфесійна література, потрапляють не безпосередньо з Візантії, а з Болгарії, де християнство було прийнято ще в 863 році. Саме в Болгарії давньоєврейські, грецькі та латинські за походження імена були слов'янізовані, тобто пристосовані до звукової та морфологічної будови слов'янських мов. Отож перші наші предки-християни називалися не грецькими Басілеус, а адаптованим Василій, Василь чи, навіть, Василько; не давньоєврейським Йоханан, а Іоанн чи Іван.

Процес інкультурації християнства, розпочатий в Болгарії, в Україні набуває широкого розмаху. Починаючи з XI ст. християнство активно засвоюється як у духовній, так і матеріальній культурі українців (архітектура, музика, малярство, писемство і т.п.). Не оминув цей процес і християнські імена. Уже серед українців християнські імена, що прийшли від болгарів, обростають численними варіантами. Окремі з них, зокрема популярні, мають по 50 і більше похідних варіантів. Наприклад: Григорій, Григорей, Грегор, Григор, Грига, Грегорко, Гриць, Риць, Греско, Грицько, Грицейко, Грищик, Грицина, Гриценя, Гринь, Гринько, Гринчик, Грин-

да, Гринєць, Ринець, Гриша, Гришко, Грид, Гридко, Рицон та ін. З часом деякі варіанти одного імені починали уживатися як окремі імена. Так, наприклад, ім'я Юрій — це колишній похідний варіант імені Георгій.

Обмежене число жіночих християнських імен (у перших мінеях їх було всього 43) спонукало до розширення їх реєстру. Найпродуктивнішим способом виявилось масове творення жіночих імен від чоловічих: Августа від Август, Адріана від Адріан, Іванна від Іван, Олександра від Олександр, Степанія від Степан і т.п. У наш час загальна кількість жіночих імен в християнських мінеях та часословах досягла 250.

Християнська церква виробила чіткі приписи щодо терміну здійснення обряду хрещення. Перші християни хрестили дітей у трирічному віці, хворих дозволялося охрещувати на восьмий день, а дитину присмерті зобов'язувалося охрещувати негайно. Згодом термін було скорочено спочатку до сорока, а ще пізніше до восьми днів. У разі, коли немовляті загрожувала смерть, то церква дозволяла його охрестити зразу після народження, причому за таких обставин це мусила робити баба-повитуха. Скорочення терміну хрещення дитини зумовлене християнським догматом першородного гріха, власне прагненням не допустити, щоб діти вмирали неохрещеними, тобто з першородним гріхом, який відпускається під час обряду хрещення.

За тисячолітню історію християнські імена стали невід'ємною частиною українського буття. Хоча більшість мовців навіть не підозрює, яке первісне значення мали ці імена в мові-джерелі, українці прекрасно навчилися за допомогою християнських імен передавати захоплення чи зневагу, любов або ненависть. Християнські імена українців прекрасно засвідчують походження їх носіїв.

ТРАДИЦІЇ ТА МОДА ПРИ ВИБОРІ ІМЕНІ

Хто б не родився на світ — родовита людина чи проста, Кожного з них, породивши, іменням батьки наділяють.

(Гомер).

Як назвати дитину? Це питання доводиться вирішувати всім батькам, а багатьом з них навіть не один раз. Вибір імені для нового члена сім'ї, родини породжує тривалі сімейні ради, а нерідко й запальні дискусії, що можуть призвести до образ і непорозумінь. Однак якими б різноманітними, а часом і несподіваними не були мотиви присвоєння імені, усіх їх можна поділити на три групи:

1. Вибір імені за церковним календарем чи святцями;
2. Вибір імені на чийсь честь (батьків, рідних, друзів, визначених державних, культурних діячів тощо);
3. Вибір імен за існуючою модою або традицією.

Вибір імен на честь батьків, рідних або визначених осіб можна кваліфікувати як світський варіант давнього християнського звичаю називати немовлят іменем святого, в день якого воно з'явилося на світ (дет.див. «Християнські імена»). Звичай називати сина іменем батька має тривалу традицію в Україні. За даними проф. Павла Чучки уже в середині XVII ст. непоодинокими є випадки, коли батько й син називаються

одним іменем. І сьогодні дуже поширеною в Україні є традиція називати першого сина іменем батька чи діда, а доньку — іменем матері. Разом з тим, багато-де існує заборона називати дітей іменами батьків, бо, вважається, що такі діти будуть кволими і хворобливими.

Нерідко батьки називають дітей іменами славетних діячів української історії. Справді, історія України знає чимало видатних діячів, які заслужили, щоб в їх честь називати найменших громадян України: київські князі, козацькі полковники, борці за незалежність України ХХ ст., письменники, композитори, малярі... (див. «Славетні українці»). Називати дітей на честь видатних осіб нашої історії традиція, мабуть, дуже давня. Уже серед київських князів особливо популярними були імена Святослав, Володимир, Ярослав, що, очевидно, зумовлювалося винятковим авторитетом Святослава Хороброго, Володимира Великого та Ярослава Мудрого. Із втратою української державності ця традиція занепадає.

Тільки в кінці ХІХ — на початку ХХ ст. традиція називати дітей на честь визначних діячів України відроджується в середовищі інтелігенції. До прославлених князівських імен Ігор, Ольга, Володимир, Ярослав додалося ім'я Великого Кобзаря, на честь якого Тарасом назвав свого сина й Іван Франко. У добу валуєвщини, сталінщини чи брєжнєвщини батьки, що називали дітей на честь Володимира Великого, княгині Ольги, Ярослава Мудрого, Тараса Шевченка, Богдана Хмельницького, Лесі Українки, Олекси Довбуша засвідчували неперервність історичної пам'яті та нескореність українського духа.

Ми далекі від того, щоб рекомендувати чи радити батькам на честь котрого саме видатного діяча слід називати дітей. Однак, вибираючи ім'я на чинсь честь треба остерігатися, щоб батьки, а згодом і їх дитина не стали жертвами дочасної ідеологічної кон'юктури, що нерідко траплялося в період радянської України. Тоді батьки, що свято вірили в ідеали комунізму, або, які хотіли демонстративно засвідчити лояльність до радян-

ської влади, називали дітей Леніна, Владлен, Сталіна, Кармія (Красна (Армія)), Індустріалізація, Колективізація, Електрифікація, Догон, Перегон та ін. Пройшла компанія індустріалізації та електрифікації, комуністичні вожді покинули доганяти і переганяти США, а Індустріалізації, Колективізації, Догоні і Перегоні змушені або приховувати своє ім'я, або ж пояснювати новим знайомим дивацтво свого імені. Олесь Гончар у романі «Тронка» устами однієї з героїнь засуджує практику називати дітей в честь великих вождів, які, виявляється, були тяжкими злочинцями: «... батько мав необережність запропонувати дочці змінити ім'я, бо звати її, власне, було не Ліна, а Сталіна, але на батькову раду перейменуватись його Ліна-Сталіна так і скипіла, так і кинулась: — Я вам не колгосп, щоб мене перейменовувати! Раніш треба було думати!»

На вибір імені дитини часто впливає і мода. Батьки нерідко називають дітей іменами популярних героїв літературного твору, кінофільму, пісні або артистів чи спортсменів. Так, популярними серед українців стали імена Назар («Назар Стодоля» Т.Шевченка), Наталка («Наталка Полтавка» І.Котляревський), Маруся, Оксана («Маруся», «Сердешна Оксана» Г.Квітка-Основ'яненко), Роксолана («Роксолана» О.Назарук; П.Зарєбелний), Ксеня («Гуцулка Ксеня» Р.Савицький) та ін. Деякі автори опоетизовують окремі імена, що додає ім популярності: «Хмелевим ім'ям голота боронилася... іноді варто комуся назвати це ім'я, і вже задзвеніли шаблі» («Яса» Ю.Мушкетик); «Калина була прегарна дівчина-красавиця, які бували лишень у русинів та красу яких славили греки, італійці, араби і перси («Іду на вас» Ю.Опільський); «Справжня українська жінка, ще й Оксаною зветься» («Невеличка драма»); «— Надійка, — шепотів він. Саме ім'я її було надією, і він повторював його, як символ перемоги» («Місто» В.Підмогильний); «...а як дасть бог дівчину, то й зовсім буде щасливим і назве її Мальвою, аби це гарне ім'я не

зводилось у Вавілоні» («Лебедина зграя» В.Земляк); «Коли батько вперше назвав ім'я цієї княжни, то, правду кажучи, Ярослав почув у ньому лагідну струну, ніжну мелодію, звабливу округлість: Оль-га» («Отчий світильник» Р.Федорів»).

Окремі письменники, діячі культури скрупульозно добирали собі псевдонім чи літературне ім'я, які також стали популярними: Леся Українка, Ліна Костенко, Лесь Мартович, Лесь Курбас, Тодось Осьмачка, Олесь Гончар та ін. На нашу думку, батьки, що орієнтуються на імена, які походять від українських класиків, у виборі не помиляться. Адже такі імена освячені авторитетом визначних майстрів слова, глибоких знавців нашої культури, до того ж щедро наділених тонким мовним чуттям.

На жаль, далеко не всі літературні твори, а особливо кінофільми та пісні-шлягери є джерелом гарних імен, які здатні прикрасити людину. Отож перш ніж назвати ваше дитя іменем популярних кіногероїв Зорро, Сандукан, Тарзан, Дерік, Марісабель, Рамона, Джіллі, Сесілія, Олівертвіст тощо, батькам слід задуматися:

1) Як це ім'я буде узгоджуватися з їх прізвищем. Існування типу Грація Невмивана, Зорро Горобець, Джіллі Заець личать героям гуморесок, і, гадаємо, не дуже реальним особам.

2) Чи не вступатиме обране вами ім'я в омонімічні зв'язки із загальноновживаними українськими словами на зразок Стелла — стеля, що буде причиною нескінченних глузувань над дітьми з такими ультрамодними іменами.

3) Чи справді ваш улюблений герой вартує того, аби ваша дитина все життя носила його ім'я. А може персонаж наступного серіалу затьмарить теперішнього кумира?

Як бачимо, вибір імені для новонародженого — справа відповідальна. Із зміною порядку реєстрації актів громадянського стану батькам надано необмежену свободу у виборі імені дитини. Саме тому цей демократизм не слід приноси-

ти в жертву дочасній моді, захопленням або спрямовувати на вишукування імен, якими ще ніхто з сусідів не записував своїх дітей. Надана свобода вибору імені дитини повинна бути спрямована на пошук гарного, милозвучного імені, що прикрасить вашого сина чи дочку.

Власне ім'я людини покликане виділяти особу в колективі, індивідуалізувати її. Однак це виділення не сміє переступати розумні межі. Ім'я людини має бути милозвучним, зручним. Добре, коли воно коротке, спирається на народні традиції, вдало поєднується з прізвищем.

ХРИСТИЯНСЬКИЙ КАЛЕНДАР

СІЧЕНЬ

1. Боніфатія* мученика
2. Ігнатія Богоносця священномученика
3. Юліанії мучениці
4. Анастасії великомучениці
5. 10-ти мучеників з Криту
6. Євгенії мучениці
7. Різдво Христове
8. Собор Пресвятої Богородиці, Йосипа
9. Степана першовеликомученика
10. Мучеників з Никодимії
11. Дітей, убитих Іродом в Вифлеємі
12. Анисії мучениці
13. Меланії преподобної
14. Василія Великого
15. Сильвестра святого
16. Малахії пророка
17. Собор 70-ти апостолів
18. Михея пророка
19. Богоявлення Господнє
20. Собор Івана Предтечі
21. Георгія і Омеляна преподобних
22. Полієвкта мученика
23. Григорія, Дометіана преподобних
24. Теодосія преподобного
25. Татіани мучениці
26. Єрмила і Стратоніка мучеників
27. Отців, убитих в Сінаї
28. Павла, Івана преподобних
29. Поклін оковам апостола Петра
30. Антонія Великого преподобного
31. Атанасія і Кирила святих

* Усі імена в християнському календарі подаються у формі родового відмінка однини.

ЛЮТИЙ

1. Макарія Єгипетського преподобного
2. Савимія Великого преподобного
3. Максима, Неофіта мученика
4. Тимофія апостола, Анастасія мученика
5. Климента священномученика
6. Ксенії преподобної
7. Григорія Богослова
8. Ксенофонта, Марії, Аркадія, Івана
9. Перенесення мощів святого Івана Золотоустого
10. Єфрема преподобного
11. Перенесення мощів Ігнатія Богоносця
12. Трьох Святителів (Василія, Григорія, Івана)
13. Кира і Івана мучеників
14. Трифона мученика
15. Стрітання Господнє
16. Симеона і Анни преподобних
17. Ісидора преподобного
18. Агафії мучениці
19. Вукола преподобного
20. Парфенія і Луки преподобних
21. Феодора Стратилакта, Захарії пророка
22. Никифора мученика
23. Харлампія мученика
24. Власія священномученика
25. Мелетія святого
26. Мартиніана преподобного
27. Кирила, апостола слов'ян; Авксентія
28. Онисима апостола

БЕРЕЗЕНЬ

1. Памфіла і Валентія мучеників
2. Феодора Тирона великомученика
3. Льва преподобного папи Римського
4. Архипа апостола
5. Льва преподобного єпископа
6. Тимофія і Євстахія преподобних
7. Всеволода князя
8. Полікарпа священномученика
9. Знайдення голови Івана Хрестителя
10. Тарасія святого
11. Порфирія святого
12. Прокопія преподобного
13. Василія преподобного, Марини
14. Євдокії мучениці
15. Феодота священномученика, Богдана
16. Євтропія мученика
17. Герасима преподобного, Юліанії
18. Конона мученика, Благовіслава
19. 42-х мучеників в Аморії
20. Павла препростого преподобного, Єфрема священномученика
21. Теофілакта преподобного
22. 40 мучеників Севастійських
23. Кіндрата мученика, Галини
24. Софронія, Патріарха Єрусалимського
25. Феодана преподобного, Григорія папи Римського
26. Никифора святого
27. Венедикта преподобного, Ростислава князя
28. Агапія мученика
29. Савина, Олександра, Юліана мучеників
30. Олексія, чоловіка Божого, преподобного
31. Кирила, архієпископа Єрусалимського

КВІТЕНЬ

1. Хрисанта і Дарії мучеників
2. Світлани
3. Якова преподобного, Любомира
4. Василія священномученика
5. Никона, Лідії мучеників
6. Захарії та Якова преподобних
7. Благовіщення Пречистої Диви Марії
8. Собор архангела Гавриїла
9. Мотрони мучениці
10. Іларіона і Стефана преподобних
11. Марка і Кирила мучеників
12. Івана преподобного
13. Іпатія чудотворця
14. Марії Єгиптянки
15. Тити преподобної
16. Никити преподобного
17. Йосипа і Георгія преподобних
18. Феодула мученика
19. Мефодія, апостола слов'ян
20. Георгія і Серапіона преподобних
21. Іродіона, Агава, Келестина апостолів
22. Євсихія мученика
23. Терентія мученика
24. Антипи священномученика
25. Василія преподобного
26. Артемона священномученика
27. Мартина, папи Римського
28. Аристарха апостола
29. Агафії, Ірини мучениць
30. Симеона й Аркадія преподобних

ТРАВЕНЬ

1. Йосипа, Івана преподобних
2. Івана преподобного
3. Феодора Трихини, Анастасії преподобних
4. Януарія і Федора мучеників
5. Луки апостола, Віталія монаха
6. Юрія Змісборця
7. Сави Стратилата
8. Марка апостола і євангелиста
9. Глафири мучениці, Василія священномученика
10. Симеона, Стапана, Володимира мучеників
11. Максима мученика, Ясона, Сосипатра апостолів
12. Кирила, єпископа Турівського
13. Якова Заведея, апостола
14. Єремії пророка
15. Афанасія Великого; Патріарха Олександра
16. Теодосія Печерського преподобного
17. Пелагії мучениці
18. Ірини мучениці
19. Йова Многострадального
20. Появлення Чесного Хреста
21. Івана Богослова
22. Перенесення мощів святого Миколая
23. Симона Зилота апостола
24. Кирила і Мефодія апостолів слов'ян
25. Єпіфанія і Германа святих
26. Гликерії мучениці
27. Ісидора мученика
28. Пахомія Великого преподобного
29. Феодора преподобного
30. Андроніка апостола; Юнії
31. Феодота, Клавдії мучеників

ЧЕРВЕНЬ

1. Патрикія священномученика
2. Талалея апостола
3. Константина і Олени царів
4. Василиска мученика
5. Євфросинії Полоцької преподобної
6. Симеона Дивногогорця, Мелетія, Сусанни преподобних
7. Знайдення голови святого Івана Хрестителя
8. Карпа апостола
9. Ферапонта священномученика; Івана з України
10. Никити преподобного
11. Теодосії першомучениці
12. Ісакія преподобного
13. Ермія апостола; Ермея мученика
14. Юстина Філософа
15. Никифора преподобного
16. Лукиліана, Павли мучеників
17. Митрофана преподобного
18. Дорофея священномученика
19. Віссаріона і Іларіона преподобних
20. Феодота священномученика, Богдана
21. Феодора Стратилата
22. Кирила, архієпископа Олександрійського
23. Тимофія священномученика, Олександра
24. Варфоломея і Варнави апостолів
25. Онуфрія преподобного
26. Акилини мучениці
27. Єлисея пророка
28. Амоса пророка, Єроніма преподобного
29. Тихона святого
30. Мануїла мученика

ЛИПЕНЬ

1. Леонтія мученика
2. Юди апостола, Зосима
3. Мефодія священномученика
4. Юліана мученика
5. Євсєвія священномученика
6. Агрєпини мучениці
7. Різдво Івана Хрестителя
8. Сострадання Пресвятої Богородиці
9. Давида преподобного
10. Самсона преподобного
11. Кира й Івана мучеників
12. Верховних апостолів Петра і Павла
13. Собор 12-ти апостолів
14. Косми і Дем'яна лікарів безсрібних
15. Положення Ризи Пресвятої Богородиці
16. Якінта, Анатолія мучеників
17. Андрія Критського, Марти преподобної
18. Афанасія преподобного
19. Сисоя схимника Печерського
20. Томи і Акакія преподобних
21. Прокопія великомученика
22. Панкратія священномученика
23. Антонія Печерського
24. Блаженної Ольги, княгині Київської
25. Федора й Івана мучеників
26. Стефана преподобного
27. Акили і Онисима апостолів
28. Володимира Великого, рівноапостольного князя Київського
29. Афіногена священномученика
30. Марини великомучениці
31. Івана Многострадального, Печерського затворника

СЕРПЕНЬ

1. Макрини преподобної
2. Іллі пророка
3. Симеона, Івана преподобних
4. Марії Магдалини мироносиці
5. Трофима і Теофіла мучеників
6. Бориса і Гліба мучеників
7. Успіння святої Анни
8. Єрмолая священномученика, Мирослави
9. Пантелеймона великомученика
10. Прохора апостола; Інокентія папи Римсько-
- го
11. Калиника, Теодоти мучеників
12. Сили, Сильвана апостолів
13. Євдокима праведного
14. Хрещення України-Русі
15. Стефана папи Римського
16. Ісакія, Далмата, Фавста мучеників
17. Євдокії мучениці
18. Євстигнеса мученика
19. Преображення Господне
20. Дометія преподобного
21. Ємеліана преподобного
22. Матвія апостола
23. Лаврентія мученика
24. Євпла мученика
25. Фотія, Аникити мучеників
26. Максима преподобного
27. Михея пророка; перенесення мощів Тео-
- досія Печерського
28. Успіння Пресвятої Богородиці
29. Нерукотворного образу Спаса
30. Мирона мученика; Аліпія іконописця Пе-
- черського
31. Флора і Лавра мучеників

ВЕРЕСЕНЬ

1. Андрія Стратилата
2. Самуїла пророка
3. Тадея апостола; Васи мученика
4. Агафоніка, Боголіпа мучеників
5. Лупа мученика, Іринея священномученика
6. Євтиха священномученика
7. Тита апостола
8. Адріана і Наталії мучеників
9. Пімена преподобного
10. Мойсея, Августина єпископа
11. Усікновення голови Івана Хрестителя
12. Олександра, Івана, Павла святих
13. Положення Пояса Пресвятої Богородиці
14. Новий рік. Симеона
15. Маманта мученика, Леоніда, Івана святих
16. Антима, Теоксита, Переяслава священно-
- мучеників
17. Мойсея пророка, Вавили священномуче-
- ників
18. Захарії пророка, Єлизавети
19. Чудо святого Михайла, Євдокії мучениці
20. Созонта мученика
21. Різдво Пресвятої Діви Марії
22. Йоакими і Анни преподобних
23. Минодори, Митродори, Нимфодори муче-
- ниць
24. Феодори преподобної
25. Автонома священномученика
26. Корнілія сотника
27. Воздвиження Чесного Хреста
28. Никити великомученика
29. Євфимії великомучениці
30. Софії, Віри, Надії, Любові мучениць

ЖОВТЕНЬ

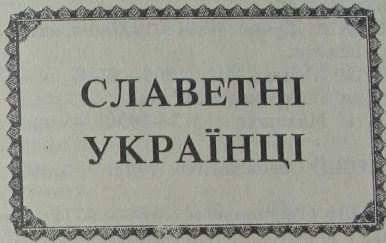
1. Євменія преподобного
2. Трофима мученика
3. Євтахії великомучениці, Михайла князя
4. Кіндрата апостола
5. Йони пророка, Фоки священномученика
6. Зачаття Івана Предтечі
7. Теклі першомучениці
8. Євфросинії преподобної
9. Івана Богослова апостола і єпископа
10. Калістрата мученика, Ніла преподобного
12. Киріяка преподобного
13. Григорія Вірменського священномученика
14. Покров Пресвятої Богородиці
15. Кипріяна і Юстини священномучеників
16. Діонісія священномученика
17. Єрофея священномученика
18. Харитини, Яреми мучеників
19. Томи апостола
20. Сергія і Вакха мучеників
21. Пелагії і Таїсії преподобних
22. Якова апостола
23. Євлампія і Євламπίї мучеників
24. Филипа диякона
25. Косми Святоградця преподобного
26. Карпа, Веніаміна мучеників
27. Параскевії, Назарія мучеників
28. Євфимія преподобного, Лукіана мученика
29. Лонгіна мученика
30. Осії пророка, Андрія Критського, Лазаря
31. Луки апостола

ЛИСТОПАД

1. Йоїла пророка, Вара мученика
2. Артемія великомученика
3. Іларіона Великого преподобного
4. Аверкія чудотворця
5. Якова апостола, Ігнатія
6. Арети мученика
7. Маркіана і Мартирія мучеників
8. Димитрія великомученика
9. Нестора мученика
10. Параскеви мучениці
11. Анастасії Римлянки мучениці
12. Зіновія і Зіновії мучеників
13. Стахія апостола
14. Косми і Дем'яна мучеників
15. Акиндина мученика
16. Акепсима мученика, Анни княгині
17. Йоанікія, Никандра мучеників
18. Галактіона і Єпистимії мучеників
19. Павла Константинопольського
20. Єрона і Лазаря мучеників
21. Собор архангела Михайла
22. Онисифора, Порфирія, Мотрони, Феоктисти преподобних
23. Єраста, Родіона апостолів
24. Мيني, Віктора, Вікентія мучеників
25. Йосафата священномученика
26. Івана Золотоустого
27. Филипа апостола
28. Гурія, Самсона мучеників
29. Матея апостола
30. Григорія святого

ГРУДЕНЬ

1. Платона і Романа мучеників
2. Авдія пророка, Варлаама мученика
3. Григорія преподобного, Прокла мученика
4. Введення в Храм Пречистої Діви Марії
5. Филимона апостола, Кикилії мучениці
6. Амфілохія і Григорія священномучеників
7. Катерини великомучениці, Меркурія мученика
8. Климента папи Римського і Петра священномученика
9. Аліпія преподобного
10. Якова великомученика
11. Стефана й Гринарха мучеників
12. Парамона і Філумена мучеників
13. Андрія Первозванного
14. Наума пророка, Філарета преподобного
15. Авакума пророка
16. Софонія пророка
17. Варвари мучениці
18. Сави преподобного
19. Миколая Чудотворця
20. Амвросія єпископа
21. Потапія преподобного
22. Непорочне зачаття Пречистої Діви Марії
23. Мина, Ермогена, Євграфа мучеників
24. Даниїла преподобного
25. Спиридона преподобного
26. Євстратія, Євгена, Ореста мучеників
27. Тирса і Левкія мучеників
28. Єлєвтерія священномученика, Павла преподобного
29. Агея пророка
30. Даниїла пророка
31. Севастіана мученика

СЛАВЕТНІ
УКРАЇНЦІ

АВГУСТИН Волошин (1874—1945) — громадський і культурний діяч, педагог. Президент Карпатської України.

АГАТАНГЕЛ Кримський (1871—1942) — історик, літературознавець, лінгвіст, письменник, сходознавець, знавець більше 70-тимов.

АДА Роговцева (1937) — кіноактриса.

АДАМ Коцко (1882—1910) — громадський і політичний діяч.

АЛЛА Горська (1929—1970) — живописець, громадська діячка.

АМВРОСІЙ Бучма (1891—1957) — актор, режисер, педагог.

АНДРІЙ Шелтицький (1865—1944) — митрополит, теолог, громадський діяч.

АНДРІЙ Малишко (1912—1970) — письменник.

АНАТОЛІЙ Солов'янсько (1932) — співак, педагог.

АНАТОЛЬ Свидницький (1834—1871) — письменник.

АНАТОЛЬ Вахнянин (1841—1908) — громадський діяч, педагог, перекладач і композитор.

АННА Ярославна (бл.1030—бл.1075) — донька Ярослава Мудрого, дружина французького короля Генріха I.

АНТІН Лотоцький (1881—1949) — письменник, мовознавець, громадський діяч.

АНТОНІЙ Печерський (983—1073) — один із засновників Кисво-Печерського монастиря, письменник.

БОГДАН Хмельницький (бл.1595—1657) — гетьман Війська Запорізького, засновник української козацько-гетьманської держави.

БОГДАН Лепкий (1852—1941) — письменник, літературознавець.

БОГДАН-ІГОР Антонич (1909—1937) — поет.

БОРИС Грінченко (1883—1910) — письменник, громадський діяч, автор «Словаря української мови» в 4-ох томах (1907—1909).

БОРИС Антоненко-Давидович (1899—1984) — письменник, громадський діяч.

ВАСИЛЬ Капніст (1758—1823) — поет, перекладач, громадський діяч.

ВАСИЛЬ Полетика (1765—1845) — історик, громадський діяч, один із ймовірних авторів «Історії Русів».

ВАСИЛЬ Білозерський (1825—1899) — громадський і політичний діяч, видавець журналу «Основа».

ВАСИЛЬ Липківський (1864—1938?) — перший митрополит Української Автокефальної Православної Церкви.

ВАСИЛЬ Каразин (1773—1842) — економіст, один із ініціаторів заснування Харківського університету.

ВАСИЛЬ Стефаник (1871—1936) — письменник, громадський діяч.

ВАСИЛЬ Стус (1938—1985) — письменник, публіцист, громадський і політичний діяч.

ВАСИЛЬ Симоненко (1935—1963) — поет.

ВАЛЕР'ЯН Підмогильний (1901—?) — письменник, філолог.

ВОЛОДИМИР Великий (?—1015) — Київський князь, хреститель України-Русі.

ВОЛОДИМИР Мономах (1053—1125) — Київський князь, письменник, мислитель.

ВОЛОДИМИР Вернадський (1863—1945) — перший Президент Академії наук України.

ВОЛОДИМИР Винниченко (1880—1945) — письменник, публіцист. Один із керівників Директорії.

ВОЛОДИМИР Антонович (1834—1908) — історик, вчитель М.Грушевського.

ВОЛОДИМИР Барвінський (1850—1883) — літератор, публіцист.

ВОЛОДИМИР Гнатюк (1871—1926) — етнограф, фольклорист, мовознавець,
ВОЛОДИМИР Сосюра (1898—1965) — поет.
ВОЛОДИМИР Івасюк (1949—1979) — композитор-пісняр.

ГНАТ Хоткович (1877—1938) — письменник, громадський діяч.

ГНАТ Михайличенко (1892—1919) — письменник.

ГЕОРГІЙ (ЮРІЙ) Нарбут (1886—1920) — графік.

ГРИГОРІЙ Сковорода (1722—1794) — філософ, письменник, громадський діяч.

ГРИГОРІЙ Галаган (1819—1888) — громадський діяч, меценат, засновник Колегії Павла Галагана.

ГРИЦЬКО (ГРИГОРІЙ) Квітка-Основ'яненко (1778—1843) — письменник, громадський діяч.

ГРИЦЬКО Чупринка (1879—1921) — письменник.

ГРИНЬ Іванович — гравер і друкар XVI ст.

ДАНИЛО Галицький (1201—1264) — князь Галицький і Волинський, король Русі (з 1254 р.).
ДАНИЛО Нечай (?—1651) — Брацлавський полковник.

ДАНИЛО Заболотний (1866—1929) — мікробіолог, епідеміолог.

ДАМИТРО Вишневецький (БАЙДА) (?—1563) — засновник Запорізької Січі, перший український гетьман (1550—1563).

ДАМИТРО Бортнянський (1751—1825) — композитор, диригент, педагог.

ДАМИТРО Яворницький (1855—1940) — історик, археолог, етнограф, фольклорист. Зібрав колекцію матеріальних пам'яток доби Запорізької Січі (75 тис. екземп.).

ДАМИТРО Донцов (1883—1973) — літератор, публіцист, політичний діяч. Один із засновників ідеології українського націоналізму.

ДМИТРО Дорошенко (1882—1951) — історик, літературознавець, політичний діяч. Перший Президент Української Вільної Академії наук.
ДМИТРО Гнатюк (1925) — співак, режисер.

ЄВГЕН Чикаленко (1861—1929) — культурний діяч, меценат.

ЄВГЕН Коновалець (1891—1938) — державний, політичний діяч, військовий. Один із засновників ОУН.

ЄВГЕН Плужник (1898—1938) — письменник, перекладач.

ЗІНАІДА Тулуб (1890—1964) — письменниця.
ЗОРЕСЛАВ — псевдонім Севастіана-Степана Саболо (1909) — письменник, громадський діяч.

ІВАН Сірко (бл. 1605—1680) — кошовий отаман Запорізької Січі.

ІВАН Мазепа (1644—1709) — гетьман України, письменник, мислитель, меценат.

ІВАН Богун (?—1664) — Вінницький полковник.

ІВАН Виговський (?—1664) — гетьман України.

ІВАН Гонта (?—1768) — один із керівників Коліївщини.

ІВАН Григорович-Барський (1713—1785) — архітектор.

ІВАН Котляревський (1769—1838) — письменник, зачинатель нової української мови та літератури.

ІВАН Вагилевич (1811—1866) — поет, філолог, фольклорист, громадський діяч.

ІВАН Пулюй (1845—1918) — фізик, електротехнік, теолог, перекладач. Явище рентгенівського випромінювання відкрив раніше, ніж В.-К.Рентген. Автор одного з найкращих перекладів Біблії українською мовою.

ІВАН Нечуй-Левицький (1838—1918) — письменник, мовознавець, етнограф, перекладач, громадський діяч.

ІВАН Огієнко (1892—?) — мовознавець, історик, церковний діяч, митрополит.

ІВАН Франко (1856—1916) — письменник, перекладач, фольклорист, літературознавець, мовознавець, соціолог, громадський діяч.

ІВАН Миколайчук (1941—1987) — кіноактор, сценарист, режисер.

ІГОР (?—1945) — Великий князь Київський.

ІЛАРІОН (?—бл.1054) — оратор, письменник. Перший митрополит-українець.

ІЛАРІОН Свенцицький (1876—1956) — філолог, мистецтвознавець.

ЙОСАФАТ Кунцевич (?—1623) — архієпископ, громадський діяч.

ЙОСАФАТ Кроковський (?—1718) — Митрополит Київський, філософ, педагог.

ЙОСИП Сліпий (1892—1984) — кардинал, громадський діяч.

ЙОСИП Бокшай (1891—1975) — живописець.

КАТЕРИНА Білокур (1900—1961) — живописець.

КАТРЯ Гринівичева (1885—1945) — письменниця, громадська діячка.

КОСТЬ Гордієнко (?—1733) — кошовий отаман Запорізької Січі.

КОСТЬ Михальчук (1840—1914) — мовознавець, основоположник української діалектології, автор першої карти діалектів української мови.

КОСТЯНТИН Острозький (1526—1608) — політичний діяч, меценат, засновник Греко-слов'яно-латинської колегії (1576) — першої вищої школи в Україні.

ЛАВРИШ Филипович (?—1610) — живописець, гравець.

ЛЕВ Данилович (бл.1228—1301) — князь Галицький. На його честь названо місто Львів.

ЛЕОНІД Глібов (1827—1893) — поет-байкар.

ЛЕОНІД Кравчук (1934) — перший всенародно обраний Президент України.

ЛЕСЬ Мартович (1871—1916) — письменник, громадський діяч.

ЛЕСЬ Курбас (1887—1937) — режисер, актор, теоретик театру, громадський діяч та публіцист.

ЛІНА Костенко (1930) — письменниця.

ЛУК'ЯН Кобилиця (1812—1851) — громадський діяч, народний ватажок.

ЛЮДМИЛА Старицька-Черняхівська (1868—1941) — письменниця, перекладачка, театрознавець, громадська діячка.

МАКСИМ Березовський (1745—1774) — композитор, диригент.

МАКСИМ Кривоніс (?—1648) — Черкаський полковник.

МАКСИМ Залізняк (бл.1740—?) — один із керівників Коліївщини.

МАРКІАН Шашківч (1811—1843) — письменник, громадський діяч, один із авторів «Русалки Дністрової».

МАРКО Кропивницький (1840—1910) — письменник, театральний діяч.

МАРКО Черемшина (1874—1927) — письменник, публіцист, громадський діяч.

МАРТИН Небаба (?—1651) — Чернігівський полковник.

МАРІЙКА Підгірянка (1881—1963) — письменниця.

МАРІЯ Заньковецька (1854—1934) — акторка.

МЕЛЕТІЙ Смотрицький (1572—1633) — філолог, письменник, теолог.

МИКОЛА Костомаров (1817—1881) — історик, письменник, публіцист, громадський діяч.

МИКОЛА Лисенко (1842—1912) — композитор, піаніст, диригент.

МИКОЛА Міхновський (1873—1924) — громадський і політичний діяч, публіцист.

МИКОЛА Зеров (1890—1941) — літературознавець, перекладач.

МИКОЛА Кибальчич (1853—1881) — політичний діяч, винахідник. Автор проекту реактивного літального апарату та винахідник динаміту.

МИКОЛА Хвильовий (1893—1933) — письменник, громадський і політичний діяч.

МИКОЛА Куліш (1892—1942) — драматург, літературознавець.

МИКОЛА Холодний (1882—1953) — ботанік, мікробіолог.

МИКОЛА Вороний (1871—1942) — поет, перекладач, театрознавець.

МИРОН Левицький (1913) — живописець.

МИРОСЛАВ Січинський (1887—1979) — громадський і політичний діяч.

МИХАЙЛО Кричевський (?—1649) — Чигиринський полковник.

МИХАЙЛО Драгоманов (1841—1895) — публіцист, історик, філософ, економіст.

МИХАЙЛО Максимович (1804—1873) — літературознавець, фольклорист, мовознавець, ботанік, перший ректор Київського університету.

МИХАЙЛО Грушевський (1866—1934) — історик, публіцист.

МИХАЙЛО Коцюбинський (1864—1913) — письменник, громадський діяч.

МИХАЙЛО Бойчук (1882—1939) — живописець і графік.

МСТИСЛАВ Скрипник (1898) — Патріарх Української Автокефальної церкви-Київський Патріархат.

НЕСТОР (?—бл.1113) — літописець, письменник, один з авторів «Повісті временних літ».

НІНА Матвієнко (1947) — співачка, громадська діячка.

ОЛЕКСА Довбуш (1700—1745) — ватажок опришків.

ОЛЕГ (?—912) — князь Київський.

ОЛЕКСАНДР Кониський (1836—1900) — письменник, автор гімну «Боже великий єдиний, нам Україну храни».

ОЛЕКСАНДР Потебня (1835—1891) — мовознавець, фольклорист.

ОЛЕКСАНДР Мишуга (1853—1922) — співак. Працював у театрах Львова, Києва, Варшави, Лондону, Стокгольму, Відня, Милану.

ОЛЕКСАНДР Кошиць (1875—1944) — засновник і диригент Української республіканської капели.

ОЛЕЛЬКО Володимирович (?—1455) — князь Київський.

ОЛЕСЬ Гончар (1918) — письменник, літературознавець, громадський діяч.

ОЛЕНА Пчілка (1849—1930) — письменниця, фольклорист, етнограф.

ОЛЬГА (бл.890—969) — велика княгиня Київська.

ОМЕЛЯН Огоновський (1833—1894) — мовознавець.

ОСИП Маковей (1867—1927) — письменник, публіцист, громадський діяч.

ОСТАП Вересай (1803—1890) — кобзар.

ОСТАП Луцький (1883—1941) — поет, критик, перекладач.

ПАВЛО Чубинський (1839—1884) — етнограф і фольклорист, автор слів державного гімну України.

ПАВЛО Житецький (1837—1911) — мовознавець та літературознавець.

ПАВЛО Тичина (1891—1967) — поет.

ПАВЛО Попович (1930) — космонавт, громадський діяч.

ПАНАС Мирний (1849—1920) — письменник, громадський діяч.

ПАНЬКО Куліш (1819—1897) — письменник, перекладач, громадський діяч.

ПЕТРО Могила (1597—1647) — митрополит Київський і Галицький, громадський діяч, один із засновників Києво-Могилянської академії (1632 р.).

ПЕТРО Гулак-Артемівський (1790—1865) — письменник, перекладач, історик.

ПЕТРО Калнишевський (1690—1803) — останній кошовий отаман Запорізьких козаків. З 1775 р. був ув'язнений в Соловецькому монастирі.

ПЕТРО Дорошенко (1627—1698) — гетьман України, військовий діяч.

ПЕТРО Апостол (?—1736) — Миргородський полковник.

ПИЛИП Орлик (1672—1742) — гетьман України в еміграції. Автор першої в світі конституції.

РОКСОЛАНА (Настя Лісовська) (1505—1561) — українська дівчина з м.Рогатина (Івано-Франківська область), що стала дружиною турецького султана Сулеймана II.

РОМАН Мстиславович (?—1205) — Галицько-Волинський князь.

САМІЙЛО Кішка (?—1602) — гетьман реєстрових козаків.

САМІЙЛО Велицько (1670—після 1728) — козацький літописець.

СВЯТОСЛАВ Хоробрий (?—972 або 973) — Великий князь Київський, полководець.

СВЯТОСЛАВ Гордінський (1906) — поет, громадський діяч.

СЕВЕРИН Наливайко (?—1597) — керівник народного повстання.

СЕМЕН Дівович (?—?) — письменник XVIII ст., автор «Розмови України з Росією».

СЕНЬ (Семен) Височан (?—1666) — один із керівників селянського повстання в Галичині 1648 р., з 1659 р. полковник.

СЕРГІЙ Єфремов (1876—1939) — літературознавець, громадський і політичний діяч.

СИДІР Воробкевич (1836—1903) — поет.

СТАНІСЛАВ Морозенко (Мрозовицький) (?—1649) — полковник Корсунський, герой пісні «Ой, Морозе, Морозенку...»

СТАНІСЛАВ Людкевич (1879—1979) — композитор, музикознавець, педагог, фольклорист.

СИМОН Петлюра (1879—1926) — державний військовий діяч, один з керівників Директорії.

СОЛОМІЯ Крушельницька (1872—1952) — співачка, педагог. Працювала в театрах Львова, Одеси, Парижу, Неаполя, Риму, Мілану «Ла Скала».

СТЕПАН Руданський (1834—1873) — письменник, перекладач.

СТЕПАН Смаль-Стоцький (1859—1938) — мовознавець, громадський і державний діяч.

СТЕПАН Бандера (1909—1959) — державний діяч, один із ідеологів українського націоналізму.

ТАДЕЙ Рильський (1841—1902) — етнограф, громадський діяч, батько Максима Рильського.

ТАРАС Земка (?—1632) — церковний діяч, письменник.

ТАРАС Шевченко (1814—1861) — письменник, перекладач, живописець.

ТЕОДОСІЙ Печерський (?—1074) — письменник, один із засновників Києво-Печерського монастиря.

ФЕДІР Коробка (1789—1867) — золотар, автор іконостасу Варлаамівської та Введенської церков Києво-Печерського монастиря.

ФЕДІР Вовк (1847—1918) — етнограф, антрополог, археолог, громадський діяч.

ХРИСТЯ Алчевська (1882—1931) — письменниця, педагог.

УСТИМ Кармелюк (1787—1835) — народний ватажок.

ЮРІЙ Дрогобич (Дрогобицький) (бл.1450—1494) — медик, фізик. Перший в Україні доктор медицини. Ступінь доктора здобув в Болонському університеті, де був і ректором. У 1483 році в Римі видав книгу «Прогностичне судження...».

ЮРІЙ Рогатинець (?—1605) — письменник, громадський і культурний діяч. Один із засновників Львівського братства і Львівської братської школи.

ЮРІЙ Федькович (1834—1888) — письменник, громадський діяч.

ЯРОСЛАВ Мудрий (978—1054) — Великий князь Київський. Автор кодексу законів «Руська правда», розпочав будівництво Софіївського собору, Золотих Воріт.

ЯРОСЛАВ Осмомисл (бл.1130—1187) — князь Галицький.

ОСНОВНІ ЗАКОНОДАВЧІ МАТЕРІАЛИ, ЩО ВРЕГУЛЬОВУЮТЬ ПРИСВОЄННЯ ТА ЗМІНУ ВЛАСНИХ ІМЕН ГРОМАДЯН УКРАЇНИ

Кодекс про шлюб та сім'ю України
від 23 червня 1992 року.

ст.63. Ім'я дитини визначається за згодою батьків, по батькові присвоюється по імені батька, а у випадках, передбачених частиною другою ст.55 даного кодекса, по імені особи, записаної батьком. При відсутності згоди батьків відносно імені дитини суперечку вирішують органи опікуництва.

ст.164. Заява про реєстрацію дитини повинна бути подана не пізніше 3 місяців від дня народження дитини.

Постанова Верховної Ради України

«Про затвердження положень про паспорт та свідоцтво про народження» від 26.06.1992.

п.8. До свідоцтва про народження заносяться прізвище, ім'я та по батькові, дата і місце народження дитини. Громадяни, у національній традиції яких немає звичаю зафіксувати по батькові, мають право записувати у свідоцтві про народження дитини лише її прізвище та ім'я.

УКАЗ Президента України

Про порядок переміни громадянами України прізвищ, імен та по батькові.

1. Встановити, що переміна прізвищ, імен та по батькові громадянами України дозволяється по досягненню ними 16-річного віку.

2. Переміна прізвищ, імен та по батькові проводиться відділом запису актів громадянського стану у виконкому районної, міської, районної в місті Ради народних депутатів за місцем проживання заявника.

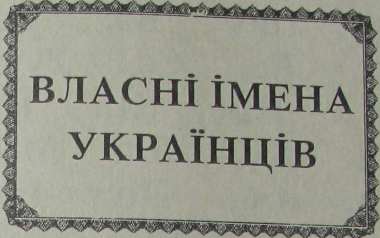
Відмова у переміні прізвища, імені та по батькові може бути оскаржена до республіканського (для Кримської АРСР), обласного, міського (для міст республіканського підпорядкування) органу запису актів громадянського стану протягом трьох місяців від дня одержання повідомлення про відмову.

3. Розгляд клопотань про переміну прізвищ, імен та по батькові проводиться у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Указ набуває чинності з 2 січня 1992 року.

Президент України Л.Кравчук

31 грудня 1991 року.

**ВЛАСНІ ІМЕНА
УКРАЇНЦІВ**

УКРАЇНСЬКА

АБЕТКА

Аа, Бб, Вв, Гг,
Дд, Ее, Єе, Жж,
Зз, Ии, Іі, Її,
Йй, Кк, Лл, Мм,
Нн, Оо, Пп, Рр,
Сс, Тт, Уу, Фф,
Хх, Цц, Чч, Шш,
Щщ, Ъ, Юю, Яя.

ЧОЛОВІЧІ ІМЕНА

А

АВГУСТ у перекладі з латинської «величний, священний». Августик, Густик.

АВГУСТИН див. АВГУСТ.

АДАМ у перекладі з давньоєврейської «червона глина; людина». Адамко, Адамик, Адамчик, Адась, Адасько, Адасьо, Дась, Дасько.

АДРІАН у перекладі з латинської «житель Адрії». Адріанко, Адріанчик, Аданчик, Аданцьо, Данусь.

АМБРОСЬ похідне від Амбросій, що в перекладі з грецької «безсмертний; божественний». Амрось, Амросик.

АНАНІЙ див. АНАНЬ

АНАНЬ у перекладі з давньоєврейської «був милосердним бог». Ананечко, Ананьо, Ананьчик.

АНАСТАС у перекладі з грецької «воскресіння». Анастасик, Настась, Стасик, Стась, Настась.

АНАТОЛІЙ у перекладі з грецької «житель Анатолії (Малої Азії)». Анатолько, Толик, Тольчик, Толюсь, Толя.

АНАТОЛЬ див. АНАТОЛІЙ.

АНДРІАН див. АДРІАН.

АНДРІЙ у перекладі з грецької «мужній, хоробрий». Андрійко, Андрієчко, Андрійчик, Андрійцьо, Андрусь.

АНДРІАН див. АДРІАН.

АНДРОН похідне від Андроник, що в перекладі з грецької «переможець». Андронко, Андрончик, Дроник.

АНТІН/АНТОН у перекладі з латинської «не-перевршений». Антонсчко, Антось, Тонько, Тоньо.

АПОЛЛІНАРІЙ у перекладі з латинської «той, хто належить Аполлонові, Аполлонів». Полько.

АРКАДІЙ у перекладі з грецької «житель Аркадії, провінції стародавньої Греції». Аркадик, Аркадь.

АРСЕН у перекладі з грецької «мужній». Арсенко, Арсенчик, Арсеньо, Сень, Сенько.

АРСЕНЬ див. Арсен.

АРТЕМ у перекладі з грецької «здоровий, не-ушкоджений». Артемчик, Артемцьо.

АРТЕМКО див. АРТЕМ.

АРТУР у перекладі з кельтської «ведмідь». Артурко, Артуронько, Артурчик.

АРХІП у перекладі з грецької «вершник». Архипко, Архипонько, Архипчик, Архипцьо.

АСКОЛЬД у перекладі з староскандинавської «той, хто править списом». Аскольдик.

Б

БЕНЕДЬ похідне від Бенедикт (Венедикт), що в перекладі з латинської «благословенний». Бенедко, Недько.

БЕНЕДЬО див. БЕНЕДЬ.

БЛАГОМИР слов'янське, з первісним значенням «добрий світ». Блажко, Мирко, Мирось.

БЛАГОСЛАВ слов'янське, з первісним значенням «благословенний». Блажко, Славко, Славчик, Славцьо.

БЛАЖКО похідне від імен-комполит типу Благомир, Благослав.

БОГДАН слов'янський відповідник грецького Теодор, що в перекладі «даний богом». Богданко, Богданчик, Богданцьо, Богданьо, Богдасик, Данко, Дань.

БОЛЕСЛАВ слов'янське, з первісним значенням «більше слави». Болик, Славко, Славчик, Славцьо.

БОГУСЛАВ слов'янське, з первісним значенням «богу слава; той, хто славить бога». Богусь, Богусик, Славко, Славчик, Славцьо.

БОРИС похідне від слов'янського Борислав. Бориско, Борисочко, Борисик, Борчик.

БОРИСЛАВ слов'янське, з первісним значенням «той, хто бореться за славу; славний боротьбою». Борис, Бориско, Борисочко, Славко, Славчик, Славцьо.

БОЯН слов'янське, з первісним значенням «боязливий». Боянко.

БРОНИСЛАВ слов'янське, з первісним значенням «той, хто боронить славу». Броник, Бронько, Брончик, Славко, Славчик, Славцьо.

БУДИМ похідне від БУДИМИР.

БУДИМИР слов'янське, з первісним значенням «той, хто будить світ». Будко, Будьо, Мирко, Мирчик, Мирось

БУДИСЛАВ слов'янське, з первісним значенням «той, хто будить славу». Будко, Будьо, Славко, Славчик, Славцьо.

В

ВАДИМ слов'янське, з первісним значенням «звинувачений; оббреданий». Вадимко, Вадимчик, Вадко, Вадик.

ВАКУЛА у перекладі з грецької «пастух». Вакулко, Вакулонько.

ВАЛЕНТИН у перекладі з грецької «сильний, здоровий». Валько, Валечко.

ВАЛЕРІЙ у перекладі з латинської «міцний, здоровий». Валерко, Валерик.

ВАЛЕР'ЯН у перекладі з латинської «той, хто належить Валерієві, Валеріїв». Валер'яно, Валерик, Валерко.

ВАСИЛЬ у перекладі з грецької «цар». Василько, Василечко, Васько, Василик, Васьо, Цильо.

ВАЦЛАВ слов'янське, з первісним значенням «більш славний; дуже славний». Вацко, Вацик, Славко, Славчик, Славцьо.

ВЕЛЕМИР слов'янське, з первісним значенням «дуже мирний». Велько, Вельо, Мирко, Мирчик, Мирось.

ВЕЛЕСЛАВ слов'янське, з первісним значенням «дуже славний». Велько, Вельо, Славко, Славчик, Славцьо.

ВЕРЕМІЙ похідне від Єремія, що в перекладі з давньоєврейської «бог піднесе». Веремійко, Веремієчко, Яремчик, Яремочко.

ВІКТОР у перекладі з латинської «переможець». Вікторчик, Вітько.

ВІРОСЛАВ слов'янське, з первісним значенням «той, хто славить віру». Вірко, Вірусь, Славко, Славчик, Славцьо.

ВІТАЛІЙ у перекладі з латинської «життєвий». Віталько, Віталік, Вітько.

ВІТАЛЬ див. ВІТАЛІЙ

ВІТОЛЬД у перекладі з середньонімецької «той, хто далеко володіє; володар лісу». Вітольдик, Вітко, Вітик.

ВОЛОДИМИР слов'янське, з первісним значенням «володій; пануй над світом; великий володар». Володимирко, Володко, Володько, Володя, Влодко, Ладимир, Ладим, Ладко.

ВОЛОДИСЛАВ слов'янське, з первісним значенням «той, хто прославляє владу (силу); славитий володар». Володась, Володасик, Володя, Влодко, Славко, Славчик, Славцю.

ВРАТКО похідне від Вратислав з первісним значенням «той, хто вертає славу», або ВРАТИМИР — «той, хто повертає мир».

ВСЕВОЛОД слов'янське, з первісним значенням «володар всього; всесильний». Севчик, Славко, Славчик, Славцю.

ВСЕСЛАВ слов'янське, з первісним значенням «найбільш славитий». Славко, Славчик, Славцю.

ВЯЧЕСЛАВ слов'янське, з первісним значенням «більше слави; дуже славитий». В'ячко, Славко, Славчик, Славцю.

ВЯЧКО див. В'ЯЧЕСЛАВ.

Г

ГАВРО похідне від Гаврило, що в перекладі з давньоєврейської «моя міць — бог». Гаврош, Гаврусь, Гаврусик.

ГАПКО похідне від Агафон (Агапон), що в перекладі з грецької «добро, благо».

ГЕЛЬ похідне від Гелій (Слій), що в перекладі з грецької «сонце». Гелько, Гельчик, Гелюсь.

ГЕНИК див. ГЕННАДІЙ.

ГЕННАДІЙ у перекладі з грецької «благородний, шляхетний, родовитий». Геню, Генюсь, Генюсик.

ГЕРВАСЬ похідне від Гervasій, що в перекладі з давньоєврейської «той, хто володіє списом». Гervасик, Васик, Васько.

ГЕРАСЬ (ГАРАСЬ) похідне від Герасим (Гарасим), що в перекладі з грецької «поважний, шановний». Герасько, Герасик, Гарасько, Гарасик.

ГЛІВ у перекладі з скандинавської «божий нащадок». Глібо, Глібцю.

ГНАТ у перекладі з латинської «вогненний». Гнатко, Гнатусь, Гнатусик, Гнатик.

ГОЙКО похідне від слов'янських імен типу Гоїмир, Гоїслав. Гойчик, Гоюсь Гоюсик.

ГОРДІЙ походить від назви столиці Фрікії — Гордіон. Гордійко, Гордієчко.

ГРИГР див. ГРИГОРІЙ.

ГРИГОРІЙ у перекладі з грецької «той, хто не спить, пильнує». Григорко, Грицько, Грицик, Грицунь, Грицуньо.

ГРИНЬ див. ГРИГОРІЙ.

ГРИЦЬ див. ГРИГОРІЙ.

ГРИЦЬКО див. ГРИГОРІЙ.

Д

ДАВИД у перекладі з давньоєврейської «коханий, улюблений». Давидко, Давидонько, Давидусь.

ДАНИЛО у перекладі з давньоєврейської «бог розсудив; бог — суддя». Данилко, Данцьо, Данусик.

ДАНКО/ДАНЬКО див. ДАНИЛО.

ДАРКО похідне від Дарій, що в перекладі із староперської «володар майна», або від слов'янських імен-комполит на зразок Дарислав, Дари-вой.

ДЕМКО похідне від Демид, що в перекладі з давньоєврейської «опіка божа», або від Дем'ян, що в перекладі з грецької «приборкую».

ДЕНИС похідне від імені грецького божества Діоніса. Дениско, Денисочко, Денисик.

ДМИТРО у перекладі з грецької «той, хто належить Деметрі, богині родючості». Дмитрик, Дмитрусь, Дмитруньо, Митько.

ДОБРИНЯ похідне від слов'янських імен-комполит типу Добромисл, Доброслав.

ДОБРОМИСЛ слов'янське, з первісним значенням «добрий думками». Добрик, Мисько.

ДОБРОСЛАВ слов'янське, з первісним значенням «той, хто славить добро; славний добротою». Добрик, Славко, Славчик, Славцьо.

ДОРКО похідне від Теодор, що в перекладі з грецької «даний богом». Дорчик, Дорусь, Дорцьо.

ДОРОШ похідне від Дорофій, що в перекладі з грецької «дар божий».

ДУШАН похідне від слов'янських імен-комполит типу Духослав, Душислав з первісним значенням «славний духом».

Е

ЕДУАРД у перекладі з давньоанглійської «багатиий сторож; сторож маєтку». Едик.

ЄВГЕН у перекладі з грецької «благородний, родовитий». Євгенко, Євгенчик, Геник, Геньо.

ЗАХАР у перекладі з давньоєврейської «божа пам'ять». Захаронько, Захарчик, Захарцьо.

ЗАХАРКО див. ЗАХАР.

ЗЕНКО див. ЗЕНОН, ЗІНОВІЙ.

ЗЕНОН похідне від імені верховного грецького божества Зевс. Зеник, Зеньо.

ЗІНОВІЙ у перекладі з грецької «той, хто живе догоджаючи Зевсові». Зеник, Зеньо.

ЗІНЬКО див. ЗІНОВІЙ.

ЗОРЯН утворене від іменника зоря. Зорянич, Зорянко.

ЗОРЕСЛАВ від псевдоніма українського поета Степана Сабола — Зореслав, з первісним значенням «той, хто славить зорю». Зорянич, Зорянко, Зірко, Славко, Славчик, Славцьо.

І

ІВАН у перекладі з давньоєврейської «божа благодать; дар богів». Іванко, Іванцьо, Івась, Івасько, Івасик, Івасьо, Івасенько, Ваньо, Ванько.

ІВОН похідне від Іона, що в перекладі з давньоєврейської «голуб». Івонко, Івончик.

ІГНАТ див. ГНАТ.

ІГОР у перекладі із скандинавської «охоронець, захисник Інгве, бога достатку». Ігорко, Ігорчик.

ІЛЛЯ у перекладі з давньоєврейської «мій бог — Янгве». Ілаш, Ілашко.

ІЛЬКО див. ІЛЛЯ.

Й

ЙОРДАН у перекладі з давньоєврейської «хрещений водою з Йордану». Йорданко, Йорданчик, Данко, Данусь.

ЙОСАФАТ у перекладі з давньоєврейської «бог судив». Сафатко, Сафатик.

ЙОСИП/ЙОСИФ у перекладі з давньоєврейської «бог додасть». Осипко, Осипчик, Юзик, Юзьо.

К

КАЗИМИР слов'янське, з первісним значенням «той, хто руйнує світ». Казимирко, Мирко, Мирось, Миросик.

КАРПО у перекладі з грецької «плід». Карпик, Карпонько, Карпуть.

КАСЯН у перекладі з латинської «людина в шоломі». Касяно, Каско, Касик.

КИРИЛО у перекладі з грецької «пан, володар». Кирилко, Кирильо, Кирик.

КІНДРАТ у перекладі з латинської «прямокутний; широкоплечий». Кіндратко, Кіндратик, Кіндрась.

КЛИМ похідне від КЛИМЕНТ.

КЛИМЕНТ у перекладі з латинської «милосердний, поблажливий». Климко, Климусь, Климник, Климцьо.

КОНАШ похідне від КОНОН.

КОРНІЙ у перекладі з латинської «ріг». Корнійко, Корнієчко.

КОСТЯНТИН у перекладі з латинської «постійний, стійкий». Костик, Костьо.

КОСТЬ похідне від КОСТЯНТИН.

КУЗЬМА у перекладі з грецької «порядок, краса». Кузьмик, Кузь, Куземко, Куземочко, Кузьмечко.

КУПРІЙ у перекладі з грецької «житель остроу Кіпр». Купрійко, Купрійчик.

Л

ЛАВРІЙ похідне від Лаврентій, що в перекладі з латинської «житель міста Лаврента». Лаврінко, Лаврусь, Лаврусик, Лаврик, Лавруньо.

ЛАВРО у перекладі з латинської «лаврове дерево, лавровий вінок». Лаврінко, Лаврусь, Лавруньо.

ЛАДИМ похідне від церковнослов'янського Владимирь (див. Володимир). Ладимко, Ладимчик.

ЛАДИМИР похідне від церковнослов'янського Владимирь (див. Володимир). Ладимирко, Мирко, Мирчик, Мирось, Миросик.

ЛАДКО див. Ладим, Ладимир.

ЛАРІОН похідне від грецького Іларіон, що в перекладі «веселощі, радощі». Ларко, Ларчик.

ЛЕВ у перекладі з грецької «лєв». Левусь, Левкусь, Левцьо.

ЛЕВКО див. ЛЕВ.

ЛЕОНІД у перекладі з грецької «схожий на лева». Леонідик, Леонідонько, Льонько.

ЛЕСЬ похідне від Олександр. Лесик, Лель.

ЛЕШКО похідне від Олекса.

ЛУКА у перекладі з латинської «світлий». Лукаш, Лучка.

ЛУКАШ у перекладі з латинської «той, хто походить з Луканії, місцевості на півдні Італії». Лукашик, Лучка.

ЛУК'ЯН у перекладі з латинської «світлий». Лук'янчик, Лукашик, Лучка, Луцьо, Янко, Ясь.

ЛУЧКО див. ЛУК'ЯН.

ЛЮБКО див. ЛЮБОМИР.

ЛЮБОМИР слов'янське, з первісним значенням «той, хто любить мир». Любко, Любчик,

Любусик, Любцо, Мирко, Мирчик, Мирось, Миросик.

ЛЮДОМИР слов'янське, з первісним значенням «той, хто приносить людям мир». Людко, Мирко, Мирчик, Мирось, Миросик.

ЛЮДОВИТ похідне від ЛЮДВИГ, що в перекладі із середньонімецької «славний боєм». Людко, Витко, Витусь.

М

МАКАР у перекладі з грецької «щасливий, блаженний». Макарко, Макарчик, Макарцо.

МАКСИМ у перекладі з латинської «найбільший». Максимко, Максимчик, Максимчко, Максимцо.

МАНУЙЛО похідне від ЕММАНУЇЛ, що в перекладі з давньоєврейської «з нами бог». Мануйлик, Манусь.

МАРКІЯН у перекладі з латинської «той, хто належить Маркові, Марків». Маркіяно, Маркіянцо, Маркіяньо, Маркусь, Янусь.

МАРКО у перекладі з латинської «молоток; боець». Маркусь, Марчик.

МАРТИН у перекладі з латинської «войовничий». Мартинко, Мартусь, Мартусик.

МАР'ЯН/МАРІАН у перекладі з латинської «той, хто належить римському роду Маріусів», або «присвячений Марії». Мар'яно, Мар'янчик, Мар'яньо.

МАТВІЙ у перекладі з давньоєврейської «божа людина». Матвійко, Матвісчко, Матвійчик, Матвійцо.

МАТІЙ див. МАТВІЙ.

МАЦЬКО див. МАТВІЙ.

МЕЛЕШКО похідне від Мелетій, що в перекладі з грецької «турботливий». Лешко, Лель.

МЕФОДІЙ/МЕТОДІЙ у перекладі з грецької «цілеспрямований». Мефодійко, Мефодійчик.

МЕЧИСЛАВ слов'янське, з первісним значенням «той, хто славить меч». Славко, Славчик, Славцо.

МИКИТА у перекладі з грецької «переможець». Микитко, Микиточко, Микитась.

МИКОЛА у перекладі з грецької «переможець серед людей». Миколко, Миколайко, Микольцьо.

МИЛАН слов'янське, утворене від прикметника «милий». Миланчик, Милюнъ.

МИЛОСЛАВ слов'янське, з первісним значенням «той, хто любить славу». Милош, Милко, Милчик, Славко, Славчик, Славцьо.

МИРКО похідне від слов'янських імен-компонит типу Мирослав, Любомир. Мирчик, Мирось, Миросик.

МИРОН у перекладі з грецької «той, хто пахне миром (олією)». Мирось, Миросик, Мирчик.

МИРОСЛАВ слов'янське, з первісним значенням «той, хто славить мир». Мирко, Мирчик, Мирось, Славко, Славчик, Славцьо.

МИХАЙЛО у перекладі з давньоєврейської «подібний богові». Михайлик, Михась, Михасько, Мишко.

МІЛЬКО див. ОМЕЛЯН.

МСТИСЛАВ слов'янське, з первісним значенням «славний пімстою». Славко, Славчик, Славцьо.

МУСІЙ похідне від Мойсей, що в перекладі з єгипетської «дитина». Мусійко, Мусієчко, Мусійчик.

Н

НАЗАР у перекладі з давньоєврейської «він присвятив (себе богові)». Назарчик, Назарко, Назарцьо.

НАНКО похідне від Ананій, що в перекладі з давньоєврейської «був милосердним бог». Нанчик, Нанусик, Наньо.

НАСТАС див. АНАСТАС.

НАТАН у перекладі з давньоєврейської «розрадник». Наумко, Наумчик, Наумцьо.

НЕСТІР/НЕСТОР у перекладі з грецької «той, хто повернувся на батьківщину». Нестірко, Несторцьо.

О

ОВДІЙ у перекладі з давньоєврейської «служитель бога». Овдійко, Овдійчик.

ОВЕРКО похідне від Аверкій, що в перекладі з латинської «той, хто змушує втікати». Оверочко, Оверонько.

ОЗАРКО похідне від Азарій, що в перекладі з давньоєврейської «допоміг бог». Озарчик, Озарусь.

ОВСІЙ похідне від Євсей, що в перекладі з грецької «благочестивий». Овсійко, Овсійчик, Овсієчко.

ОКСЕН похідне від ОВКСЕНТІЙ, що в перекладі з грецької «той, хто росте». Оксенко, Оксенцьо, Ксень.

ОЛЕГ у перекладі з староскандинавської «здоровий, щасливий». Олежик, Олько, Олюсик, Лесь, Лель.

ОЛЕЛЬКО похідне від Олександр. Лель, Лелько.

ОЛЕКСА див. ОЛЕКСІЙ.

ОЛЕКСАНДР у перекладі з грецької «оборонець чоловіків». Олесик, Лесик, Сашко, Шурко.

ОЛЕКСІЙ у перекладі з грецької «захисник». Олексійко, Олексійчик, Олесик, Олексьо.

ОЛЕСЬ похідне від Олександр. Олесик, Лесик, Лесько, Лель.

ОЛЕШКО похідне від Олексій.

ОМЕЛЯН у перекладі з латинської «старанний, працьовитий». Омелянчик, Мілько, Мільцьо.

ОМЕЛЬКО див. ОМЕЛЯН.

ОНИСИМ див. ОНИСЬКО.

ОНИСЬКО похідне від Онисим, що в перекладі з грецької «довершений». Онисечко, Онишко, Онисик.

ОПАНАС у перекладі з грецької «безсмертний». Опанаско, Опанасик, Панаско, Панасьо.

ОРЕСТ у перекладі з грецької «горянин, верховинець». Орестик, Орисько, Орисик, Орко, Орчик, Орцьо.

ОСАФАТ див. ЙОСАФАТ.

ОСИП див. ЙОСИП.

ОСТАП похідне від Євстахій, що в перекладі з грецької «щасливий». Остапко, Остапчик, Остапцьо, Сташко.

ОСТРОМИР слов'янське, з первісним значенням «швидкий на мир». Мирко, Мирчик, Мирсьо.

ОХРІМ похідне від Єфрем, що походить від назви одного давньоізраїльського племені. Охрімко, Охрімчик, Охрімосько.

П

ПАВЛО у перекладі з латинської «малий». Павлик, Павлусь, Павлусик, Павлуно.

ПАНАС див. ОПАНАС.

ПАНКРАТ у перекладі з грецької «всемогутній». Панкратко, Панкратик, Ратко.

ПАНЬКО похідне від Пантелеймон, що в перекладі з грецької «вселаскавий, всемилостивий». Панцьо.

ПАРХІМ похідне від Парфен, що в перекладі з грецької «незайманий, непорочний». Пархімко, Пархімчик.

ПЕТРО у перекладі з грецької «скеля, камінь». Петрик, Петрусь, Петрусик, Петрунь, Петько.

ПИЛИП у перекладі з грецької «той, хто любить коней». Пилипко, Пилипонько, Пилипцо, Пилипець.

ПЛАТОН походить від імені грецького філософа Платона, що в перекладі «плечистий». Платонко, Платончик.

ПОРФИР похідне від Прокопій, що в перекладі з грецької «приготовлений до бою». Прокіпко, Прокіпчик, Процько.

ПРОЦЬ похідне від Прокіп.

Р

РАДИМ похідне від Радимир.

РАДИМИР/РАДОМИР слов'янське, з первісним значенням «той, хто любить світ». Радик, Радко, Радим, Мирко, Мирчик, Мирось.

РАДКО похідне від слов'янських імен-комполит типу Радимир, Радослав, Радивой, або грецького Родіон.

РАДОВАН слов'янське, з первісним значенням «той, хто радіє». Радко, Радусь.

РАДОСЛАВ слов'янське, з первісним значенням «той, хто славить радість». Радко, Славко, Славчик, Славцьо.

РОМАН у перекладі з латинської «римський». Романко, Романчик, Ромчик, Ромась, Ромцьо.

РОМКО похідне від РОМАН.

РОСТИСЛАВ слов'янське, з первісним значенням «той, хто росте у славі». Ростик, Ростичок, Славко, Славчик, Славцьо.

С

САВА похідне від Саватій, що в перекладі з давньоєврейської «той, хто народився в суботу». Савко, Савочка, Савчик, Савусь, Савусик.

САВКА див. САВА.

САМІЙЛО похідне від Самуель, що в перекладі з давньоєврейської «ім'я боже». Самко, Самусь Самійлик.

САФАТ див. ЙОСАФАТ.

СВИРИД похідне від Спиридон, що в перекладі з грецької «кошик». Свиридко, Свиридик, Свиридонько.

СВІТОЗАР слов'янське з первісним значенням «той, хто світиться». Світлик, Зарко, Зарчик.

СВІТОСЛАВ слов'янське, з первісним значенням «той, хто славить світло». Світлик, Славко, Славчик, Славцо.

СВЯТКО похідне від слов'янських імен-комполит типу Святослав, Святополк.

СВЯТОБОР слов'янське, з первісним значенням «величний у бою; боєць». Святусь, Борко, Борусь.

СВЯТОМИР слов'янське, з первісним значенням «миролюбний». Святусь, Мирко, Мирчик, Мирось.

СВЯТОПОЛК слов'янське, з первісним значенням «визначний серед бійців; той, хто має багато полків». Святко, Святусь.

СВЯТОСЛАВ слов'янське, з первісним значенням «славний величчю». Святко, Славко, Славчик, Славко.

СЕВЕРИН у перекладі з латинської «суворий, шановний». Северинко, Северинчик.

СЕМЕН у перекладі з давньоєврейської «богує». Семенко, Семенчик, Сеньо.

СЕМКО див. СЕМЕН.

СЕНЬКО див. СЕМЕН.

СЕРГІЙ у перекладі з латинської «слуга; сторож». Сергійко, Сергійчик, Сергісчко.

СИДІР у перекладі з грецької «дарунок богині Ісиди». Сидір, Сидірчик.

СИЗЬКО похідне від СОЗОН.

СИМОН у перекладі з давньоєврейської «той, хто слухає». Симонко, Симончик, Симко.

СЛАВКО похідне від слов'янських імен-комполит на зразок Борислав, Ярослав, Славчик, Славцо, Славусь.

СЛАВОМИР слов'янське, з первісним значенням «той, хто славить світ». Славко, Славчик, Славцо, Мирко, Мирчик, Мирось.

СЛАВУТА похідне від слов'янських імен-комполит типу Ярослав. Славутко, Славусь, Славусик.

СОЗОН у перекладі з грецької «рятівник». Созонко, Созончик, Созко.

СТАНІСЛАВ слов'янське, з первісним значенням «зміцнити славу». Станко, Стасик, Славко, Славчик, Славцо.

СТАНКО див. СТАНІСЛАВ.

СТАСЬ див. СТАНІСЛАВ.

СТАХ див. ОСТАП.

СТЕПАН/СТЕФАН у перекладі з грецької «вінок». Степанко, Степанчик, Стапаник, Стефко, Стефцо.

СТЕЦЬ похідне від СТЕПАН.

СТОЯН слов'янське, з первісним значенням «хай живе». Стоянко, Стоянчик, Янко, Ясь.

СУПРУН похідне від Софрон, що в перекладі з грецької «розсудливий, розважливий». Супрунко, Супрунчик.

Т

ТАДЕЙ у перекладі з давньоєврейської «хвала». Тадейко, Тадко, Тадусь, Тадик.

ТАРАС у перекладі з грецької «бунтівник». Тарасик, Тараско, Тарасуньо, Тарасьо.

ТЕРЕНТІЙ у перекладі з латинської «тертий». Терентик, Терко, Теренко, Терень, Терех, Терешко.

ТЕРЕНЬ див. ТЕРЕНТІЙ.

ТЕРЕХ див. ТЕРЕНТІЙ.

ТЕРЕШКО див. ТЕРЕНТІЙ

ТИМІШ похідне від Тимофій, що в перекладі з грецької «богобоязливий, побожний». Тимішко, Тимцьо, Мишко.

ТИМКО див. ТИМІШ.

ТИХОМИР слов'янське, з первісним значенням «тихий світ». Тишко, Мирко, Мирчик, Мирось.

ТИШКО похідне від Тихон, що в перекладі з грецької «щасливець», або від слов'янського Тихомир.

ТРОНЬ див. ТРОХИМ.

ТОМА у перекладі з давньоєврейської «близнюк». Томко, Томусь, Томуньо.

ТОДОР похідне від Теодор, що в перекладі з грецької «дар бога». Тодорко, Тодорчик, Дорко, Дорчик.

ТОДОСЬ похідне від Теодосій (Феодосій), що в перекладі з грецької «божий дар». Тодосик, Досько, Дозьо.

ТРОХИМ у перекладі з грецької «вихованець». Трохимко, Трохимчик, Тронько, Троць.

ТРОЯН похідне від імені римського імператора Трояна, або слов'янське, з первісним значенням «один із трійнят». Троянко, Троянчик, Янчик.

У

УЛАС/ВЛАС похідне від грецького Власіос, що в перекладі «кривоногий». Уласик, Власко.

УСТИМ/УСТИН похідне від латинського Юстин, що в перекладі «справедливий». Устимко, Устинко, Устимчик, Устимонько.

Ф

ФЕДІР у перекладі з грецької «божий дар». Федірко, Федько, Федунько, Фесько, Федьо, Дорко, Дорчик.

ФЕДЬ див. ФЕДІР.

ФЕДЬКО див. ФЕДІР.

ФЕДОСЬ похідне від Феодосій, що в перекладі з грецької «божий дар». Фесько, Федько, Федьо, Досик, Дозик, Дозьо.

ФІЛЬКО похідне від Феофіл, що в перекладі з грецької «люблячий бога». Фільчик.

Х

ХАРИТІН/ХАРИТОН у перекладі з грецької «щедрий». Харитонко, Харитончик, Харко.

ХАРКО див. ХАРИТІН.

ХОМА у перекладі з давньогрецької «близнюк». Хомко, Хомонько, Хомцьо, Хомусь, Хомик.

Ч

ЧЕСЛАВ слов'янське, з первісним значенням «той, хто цінує славу». Чесько, Славко, Славчик, Славцьо.

ЧІПКА похідне від Ничипір, що в перекладі з грецької «переможець».

Ю

ЮЛІАН у перекладі з латинської «той, хто належить Юлієві, Юліїв», Юлик, Юлько, Юльцьо.

ЮЛІЙ у перекладі з латинської «кучерявий». Юлійчик, Юльчик, Юлик, Юлько.

ЮЛЬКО див. ЮЛІАН, ЮЛІЙ.

ЮР див. ЮРІЙ.

ЮРІЙ у перекладі з грецької «хлібороб, орач». Юрчик, Юрась, Юрик, Юрасько, Юрасик, Юрасьо, Юрьо.

ЮРКО див. ЮРІЙ.

ЮХИМ похідне від Євфимій, що в перекладі з грецької «благочестивий, священний». Юхимко, Юхимонько, Юхимочко, Юхимцьо.

Я

ЯКИМ у перекладі з давньоєврейської «бог споруджусь». Якимчик, Якимонько, Якимик, Якимець.

ЯКІВ у перекладі з давньоєврейської «той, хто йде слідом (по п'ятах)». Ясько, Яцько, Яцьо, Якусь.

ЯН західнослов'янський відповідник українському імені Іван. Янко, Янцьо, Ясь, Ясьо.

ЯРЕМА похідне від Єремія, що в перекладі з давньоєврейської «бог піднесе». Яремко, Яремочко, Яремонько, Яремчик.

ЯРЕМКО див. ЯРЕМА.

ЯРКО похідне від слов'янських імен-комполит на зразок Ярослав, Яромир, Ярополк, або від давньоєврейського Ярема.

ЯРОМИР слов'янське, з первісним значенням «відомий силою». Ярко, Ярусик, Ярунь, Ярцьо, Мирко, Мирчик, Мирось.

ЯРОПОЛК слов'янське, з первісним значенням «відомий, непереможний полк (дружина)». Яр-ко, Ярусик, Ярунь, Ярцьо.

ЯРОСЛАВ слов'янське, з первісним значенням «відомий силою». Яр-ко, Ярцьо, Славко, Славчик, Славцьо.

ЯРОШ похідне від Єрофій (Ярофій), що в перекладі з грецької «освячений богом», або від слов'янських імен-комполит типу Ярослав.

ЯЦКО/ЯЦЬКО див. ЯКІВ.

ЯЦЬ див. ЯКІВ.

ЯСЬКО див. ЯКІВ.

ЖІНОЧІ ІМЕНА

А

АВГУСТА утворене від чоловічого імені Август. Густа, Густя, Густечка.

АГАТА у перекладі з грецької «добра». Агатонька, Агатовка, Тоня, Тася.

АГЛАЯ у перекладі з грецької «чудова, прекрасна». Галя, Галюся.

АГНЕСА у перекладі з грецької «чиста, непорочна». Галя, Галюся, Ася, Неся.

АДА у перекладі з давньоєврейської «прикраса». Адочка, Адонька, Адуся, Адя.

АДРІАНА/АНДРІЯНА утворене від чоловічого імені Адріан (Адріан). Адріанка, Адріанонька, Адя, Янка, Яся.

АЗА у перекладі з давньоєврейської «сильна, міцна». Азонька, Азочка, Азуня.

АЛЛА у перекладі з грецької «інша». Аллонька, Аллочка, Аллуся, Аля.

АНАТОЛІЯ у перекладі з грецької «жителька Анатолії (Малой Азії)». Ната, Толя, Тусенька.

АНГЕЛІНА у перекладі з грецької «провісниця; ангельська». Ангелінонька, Ангеліночка, Аліна, Алінка, Ліна.

АНЕЛЯ похідне від Ангеліна.

АНЕТА/АНІТА романські відповідники імені Анна. Анеточка, Анеточка, Тася.

АННА див. ГАННА.

АННИЧКА див. АННА.

АННИЦЯ див. АННА.

АНТОНІНА у перекладі з грецької «та, що належить Антонові, Антонова». Антося, Антосенька, Антонечка, Тоня, Тонечка, Тося, Тосенька.

АРСЕНА у перекладі з грецької «мужня». Арсеночка, Арсенонька, Ася, Асенька.

АРСЕНКА див. АРСЕНА.

АСЯ похідне від Анастасія. Асечка, Асенька.

Б

БОГДАНА утворене від чоловічого імені Богдан. Богданка, Богданочка, Богданця, Даня, Данонька, Даночка, Данка, Дануся, Данусенька, Данусечка.

БОГДАНКА див. БОГДАНА.

БОГУСЛАВА утворене від чоловічого імені Богуслав. Богусечка, Богусенька, Богуся, Славка, Славочка, Славця.

БОЛЕСЛАВА утворене від чоловічого Болеслав. Болечка, Болюня, Болюся, Славка, Славочка, Славця.

БОРИСЛАВА утворене від чоловічого імені Борислав. Боруся, Славка, Славочка, Славця.

БРОНИСЛАВА / БРОНІСЛАВА утворене від чоловічого імені Бронислав. Броня, Бронечка, Славка, Славочка, Славця, Нуся.

В

ВАЛЕНТИНА у перекладі з латинської «здорова, міцна». Валентинонька, Валя, Валечка, Валюся, Валюня.

ВАЛЕРІЯ у перекладі з латинської «здорова, сильна». Валера, Валерочка, Валя, Валечка, Леруна, Леруся.

ВАНДА польське, первісне значення остаточно не з'ясовано, можливо, «прекрасна, приваблива». Вандочка, Вандонька, Вандуся.

ВАРВАРА у перекладі з грецької «іноземка; та, що говорить незрозумілою мовою». Варваронька, Варка, Варуся.

ВАСИЛИНА похідне від чоловічого імені Василь. Василинка, Василюнька, Василюночка, Васюня, Вася.

ВАСИЛИНКА див. ВАСИЛИНА.

ВЕРОНІКА у перекладі з грецької «та, що приносить перемогу». Веронка, Веронька, Віра, Віка, Вікуся.

ВЕРОНКА див. ВЕРОНІКА.

ВІВДЯ похідне від Євдокія, що в перекладі з грецької «благовоління; добра слава». Вівдечка, Вівдуся, Дуссчка, Дусенька.

ВІКА див. ВІКТОРІЯ.

ВІКТОРІЯ у перекладі з латинської «перемога». Віточка, Вітонька, Вікуся, Вітуся.

ВІРА слов'янський переклад імені Пістис. Віронька, Вірочка, Віруня, Віруся, Вірця.

ВІРОСЛАВА похідне від чоловічого імені Вірослав. Віронька, Вірочка, Віруся, Славка, Славочка, Славця.

ВІТА у перекладі з латинської «життя», або похідне від Віталія. Віточка, Вітонька

ВІТАЛІЯ похідне від чоловічого імені Віталій. Вітонька, Віточка, Вітуся, Вітусечка, Вітунька.

ВЛАСТА чеське, з первісним значенням «батьківщина». Властонька, Власточка.

ВОЛОДИМИРА похідне від чоловічого імені Володимир. Воля, Волька, Влада, Мирка, Мирося, Миросенька.

ВОЛОДИСЛАВА похідне від чоловічого імені Володислав. Волька, Влада, Лада, Ладуся, Славка, Славочка, Славця.

ВСЕСЛАВА похідне від чоловічого імені Всеслав. Славка, Славочка, Славця.

ВЯЧЕСЛАВА похідне від чоловічого імені Вячеслав. Славка, Славочка, Славця.

Г

ГАЛИНА у перекладі з грецької «спокій, тиша». Галинка, Галинонька, Галюня, Галюся, Галюсенька, Галочка, Галонька.

ГАЛЯ див. ГАЛИНА.

ГАНДЗЯ див. ГАННА.

ГАННА у перекладі з давньоєврейської «бог був милостивий». Ганночка, Ганя, Ганусенька, Ганнуня, Ганнулька, Гандзюнька, Анця, Аннуня, Нуся, Нусенька, Нусечка.

ГАННУСЯ див. ГАННА.

ГЕЛЕНА у перекладі з грецької «факел; світло». Геленка, Гелюнька, Гелюська, Гельця, Люся.

ГЕЛЕНКА див. ГЕЛЕНА.

ГОРИСЛАВА похідне від чоловічого імені Горислав. Славка, Славочка, Славця.

ГОРПИНА похідне від Агрепина, що в перекладі з латинської «схоплюватися на ноги». Горпинка, Горпинонька.

ГУСТЯ див. АВГУСТА.

Д

ДАНА похідне імені Богдана, Данісла. Даночка, Дануся, Данонька.

ДАНКА див. ДАНА.

ДАРИНА утворене від чоловічого імені Дарій (див. Дарко). Даринка, Дарочка, Даруня, Дарунечка, Дарусенька.

ДАРИНКА див. ДАРИНА.

ДАРКА див. ДАРИНА.

ДЗВЕНИМИРА слов'янське, з первісним значенням «дзвени (на) світ». Дзвінка, Дзвіночка, Дзвінуся, Мирка, Мирочка, Мироська, Миросечка.

ДЗВЕНИСЛАВА слов'янське, з первісним значенням «та, що прославляє дзвін; дзвени славою». Дзвінка, Дзвіночка, Дзвінуся, Славка, Славочка, Славця.

ДЗВІНКА похідне від імені Дзвенимира, або Дзвенислава.

ДОБРОНІГА слов'янське, з первісним значенням «добра, ніжна». Добруся, Дося.

ДОЗЯ похідне від Феодосія (Феодосій), що в перекладі з грецької «даний богом». Дозечка, Дозенька.

ДОКІЯ похідне від Євдокія, що в перекладі з грецької «благовоління; добра слава». Докійка, Докієнька, Докієчка, Дося, Досенька, Досечка, Доця, Дуся, Дусенька.

Е

ЕДИТА у перекладі з давньоанглійської «бій, що приносить масток».

ЕМІЛІЯ утворене від чоловічого імені Емід (див.ОМЕЛЯН).

Є

ЄВА у перекладі з давньоєврейської «жива; мати життя». Євка, Євонька, Євочка, Євуня, Євуся, Євця.

ЄВКА див. ЄВА.

ЄВГЕНІЯ утворене від чоловічого імені Євген. Євгеночка, Євгенонька, Євгенка, Геня, Генка, Генця.

ЄЛИЗАВЕТА у перекладі з давньоєврейської «клянусь богом». Ліза, Лізонька, Лізочка.

ЗЕНА похідне від Зіновія. Зенка, Зеночка, Зенуся, Зенуля, Зеня.

ЗЕНКА див. ЗЕНА.

ЗІНА похідне від Зінаїда, що в перекладі з грецької «подібна до Зевса». Зінонька, Зіночка, Зінуля, Зінуня.

ЗІНОВІЯ утворене від чоловічого імені Зіновій. Зенка, Зеночка, Зеня, Зіна, Зіночка.

ЗІРКА слов'янське (українське), утворене від іменника зірка. Зірочка, Зіронька.

ЗЛАТА слов'янське, з первісним значенням «золота». Златка, Златонька, Златочка.

ЗЛАТКА див. ЗЛАТА.

ЗОРЕСЛАВА утворене від чоловічого імені Зореслав. Зірка, Зіронька, Зіруся, Славка, Славочка, Славця.

ЗОРИНА слов'янське (українське), утворене від іменника зоря. Зоринка, Зірка, Зіронька.

ЗОРЯНА слов'янське (українське), утворене від прикметника зоряна. Зорянка, Зорянонька, Зірка.

ЗОЯ у перекладі з грецької «життя». Зоечка, Зоенька.

ЗУЗАНА похідне від Сусанна, що в перекладі з давньоєврейської «водяна лілея». Зузка, Зузанка, Зузанонька.

ІВАНКА див. ІВАННА.

ІВАННА утворене від чоловічого імені Іван. Іванка, Іваночка, Іванця.

ІВОНКА утворене від чоловічого імені Івон. Івоночка, Івонця.

ІДА у перекладі із середньонімецької «жінка». Ідонька, Ідочка, Ідуся.

ІННА у перекладі з латинської «плаваю». Інночка, Іннуся, Іннонька.

ІРИНА у перекладі з грецької «мир, спокій». Іриночка, Іринонька, Іринка, Іринця, Ірочка, Іруся, Ірчик.

ІРА див. ІРИНА.

ІЯ у перекладі з грецької «фіалка», або похідне від Марія. Іечка.

Й

ЙОРДАНА у перекладі з давньоєврейської «хрещена водою з Йордану». Йорданка, Йорданочка, Дана, Данка.

ЙОРДАНКА див. ЙОРДАНА.

ЙОСИПА утворене від чоловічого імені Йосип. Юзя, Юзуня, Юзенька.

К

КАЗИМИРА утворене від чоловічого імені Казимир. Казя, Мирка, Миронька, Мирося.

КАЛИНА українське, утворене від іменника калина. Калиночка, Калинонька, Линуся, Ліна, Нуся.

КАРОЛІНА утворене від германського імені Карл, що в перекладі «мужчина, чоловік». Каролька, Карольця, Ліна.

КАРОЛІНКА див. КАРОЛІНА.

КАТЕРИНА у перекладі з грецької «завше чиста». Катеринонька, Катериночка, Катруся, Катруня, Катрусенька, Катечка.

КАТРЯ див. КАТЕРИНА.

КВІТКА див. КВІТОСЛАВА.

КВІТОСЛАВА нове слов'янське, із значенням «яка славить квіти». Квітенька, Квіточка, Квітуся, Славка, Славочка, Славця.

КЛАРА у перекладі з латинської «світла». Клара, Клариця, Кларуся, Кларця, Лара, Ларця.

КОРНЕЛЯ утворене від чоловічого імені Корнелій. Корнелька, Неля, Нелька.

КРАСАВА нове слов'янське, утворене від іменника «краса». Красавочка, Красавонька.

КСЕНЯ у перекладі з грецької «гостинність». Ксеня, Ксенуся, Сеня, Сенька.

Л

ЛАДА від імені язичницької богині кохання, з первісним значенням «мила, любя». Ладуся, Ладонька, Ладусечка.

ЛАРИСА у перекладі з грецької «чайка». Ларисочка, Лариска, Ларочка, Ларуня, Ларуся, Леся, Ляля, Рися, Рисуня.

ЛЕОНКА утворене від чоловічого імені Леонтій. Леоночка, Леононька, Лена, Леночка.

ЛЕСЯ похідне від Лариса, Олександра. Лесенька, Лесечка, Лесюня, Лесик.

ЛІАНА від назки тропічної рослини, або похідне від імені Юліана. Ліанка, Ліна, Ліночка.

ЛІДІЯ від грецької назви регіону в Малій Азії. Лідонька, Лідуня, Лідуся, Ліда.

ЛІДА див. ЛІДІЯ.

ЛІЗА похідне від Єлизавета. Лізочка, Лізонька.

ЛІЛІЯ українське, утворене від назви квітки. Ліленька, Лілечка, Ліля, Лія.

ЛІЛІЯ див. ЛІЛІЯ.

ЛІНА похідне від жіночих імен типу Аделіна, Ангеліна. Ліночка, Лінонька, Лінуся.

ЛУКЕРА похідне від Гликерія, що в перекладі з грецької «солодка». Лукерка, Луця, Луцька.

ЛУКІЯ/ЛУЦІЯ в перекладі з грецької «світла». Лукійка, Лукієнька, Луцька, Луця.

ЛЮБА див. ЛЮБАВА, ЛЮБОВ.

ЛЮБАВА слов'янське, утворене від іменника «любов». Любавонька, Любавочка, Любавка, Любка.

ЛЮБИНА див. ЛЮБАВА.

ЛЮБКА див. ЛЮБАВА, ЛЮБОВ.

ЛЮБОВ слов'янський переклад грецького імені Харіс. Любонька, Любця, Любка, Любуня, Лю-

бунечка, Любуса, Любусенька, Любусечка, Любавонька.

ЛЮБОМИРА утворене від чоловічого імені Любомир. Любка, Любонька, Любусечка, Мирка, Мирочка, Миронька, Мирося.

ЛЮДМИЛА слов'янське, з первісним значенням «людям мила». Людочка, Людонька, Людуся, Люся.

ЛЮДА див. ЛЮДМИЛА.

М

МАГДА див. МАГДАЛИНА.
 МАГДАЛИНА в перекладі з латинської «та, що походить з Магдали, міста в Палестині». Магда-
 линка, Магдонька, Магдуня, Магдуся.
 МАЛУША слов'янське, утворене від прикмет-
 ника «мала». Малушенька, Малка.
 МАЛЬВА українське, утворене від назви
 квітки. Мальвочка, Мальвонька, Мальвуня,
 Мальвуся.
 МАРГАРИТА у перекладі з латинської «перли-
 на». Маргаритка, Рита, Ритонька, Риточка, Ри-
 туся.
 МАРИНА у перекладі з латинської «морська».
 Маринонька, Мариночка, Маринка, Марисенька,
 Марисечка.
 МАРІАННА див. МАР'ЯНА.
 МАРІЙКА див. МАРІЯ
 МАРІЧКА див. МАРІЯ.
 МАРІЯ у перекладі з єгипетської «улюблена
 богом». Марієнька, Марієчка, Маруся, Марусин-
 ка, Марусенька, Марусечка, Марусейка, Маня,
 Манюся, Муся.
 МАРУСИНА див. МАРІЯ.
 МАРУСЯ див. МАРІЯ.
 МАРКІЯНА утворене від чоловічого імені
 Маркіян. Маркіянка, Маркіяночка, Янка, Яна,
 Яся.
 МАРТА у перекладі з давньоєврейської «госпо-
 диня, турботлива». Марточка, Мартуся, Марту-
 ня.
 МАР'ЯНА у перекладі з латинської «присвяче-
 на Марії», або контамінація імен Марія та Анна.
 Мар'янонька, Мар'яночка, Яна, Яночка, Яся.

МЕЛАНКА/МАЛАНКА похідні від Меланія, що
 в перекладі з грецької «чорна, темна». Мела-
 нонька, Меланочка, Меланя, Мелася, Малася,
 Мелашка.
 МЕЛАШКА/МАЛАШКА див. МЕЛАНКА.
 МЕЧИСЛАВА утворене від чоловічого імені
 Мечислав. Славка, Славочка, Славця.
 МИЛАНА утворене від чоловічого імені Милан.
 Миланочка, Миланонька, Миланка, Лена.
 МИЛОСЛАВА утворене від чоловічого імені
 Милослав. Милка, Милуся, Славка, Славочка,
 Славця.
 МИРКА похідне від імені типу Мирослава, Лю-
 бомира, Мирочка, Миронька, Мирося, Миросеч-
 ка.
 МИРОСЛАВА утворене від чоловічого імені
 Мирослав. Мирося, Миросечка, Мирка, Мироч-
 ка, Славка, Славочка, Славця.
 МИХАЙЛИНА утворене від чоловічого імені
 Михайло. Михайлинка, Михайлиночка, Михася.
 МЛАДА слов'янське, з первісним значенням
 «молода». Младонька, Младочка, Лада, Ладонь-
 ка.
 МОТРЯ похідне від Мотрона, що в перекладі з
 латинської «поважна одружена жінка». Мотреч-
 ка, Мотруня, Мотрунечка, Мотруся.
 МСТИСЛАВА утворене від чоловічого імені
 Мстислав. Славка, Славочка, Славця.

Н

НАДІЯ український відповідник до старослов'янського НАДЕЖДА, що є слов'янським перекладом грецького Елпіс. Надійка, Надієчка, Надієнька, Надюся, Надя.

НАДЯ див. НАДІЯ.

НАСТУНЯ див. НАСТЯ.

НАСТЯ похідне від Анастасія (Анастас), що в перекладі з грецької «воскресіння». Настуся, Настусечка, Настечка, Настунька.

НАТАЛКА похідне від Наталія, що в перекладі з латинської «рідна». Наталочка, Наталонька, Наталюня, Натальця, Ната, Натуся.

НАТАЛЯ див. НАТАЛКА.

НЕЛЯ похідне від імені типу Неоніла, Неллі. Неленька, Нелечка, Нелюня, Нелюся, Нельця.

НІКА у перекладі з грецької «перемога», або похідне від Вероніка.

НІНА від назви грецького міста Нінос. Нінонька, Ніночка, Нінуся.

О

ОДАРКА див. ДАРИНА.

ОКСАНА похідне від Ксенія, що в перекладі з грецької «гостинна». Оксанка, Оксаночка, Оксанька, Оксануся, Ксенька, Оксеня, Оксеночка.

ОЛЕНА у перекладі з грецької «факел; світло». Оленонька, Оленочка, Олесья, Леночка, Ленуся, Ляля.

ОЛЕНКА див. ОЛЕНА.

ОЛЕСЯ похідне від Олександра (Олександр). Олеська, Лесья, Лесечка, Лесуня.

ОЛІСАВА похідне від Єлизавета. Олісавонька, Оля, Олечка.

ОЛЯНА див. УЛЯНА.

ОЛЬГА у перекладі з староскандинавської «свята». Оленька, Олечка, Олюня, Олюнька, Олюнечка, Олюся, Олюсенька, Люся, Люсенька, Леся, Ляля.

ОЛЯ див. ОЛЬГА.

ОНИСЯ утворене від чоловічого імені Онисій. Ониська, Онисечка, Онисійка.

ОНИСЬКА див. ОНИСЯ.

ОРЕСТА утворене від чоловічого імені Орест. Орися, Рися, Рисечка, Рисюня.

ОРИСЯ похідне від Орина, що в перекладі з грецької «мир, спокій». Ориська, Орисенька, Орисечка, Оришка.

П

ПАВЛИНА в перекладі з латинської «Павлова, яка належить Павлові». Павлинка, Павлинонька, Павлуня, Павлуся.

ПАЛАЖКА похідне від Пелагія, що в перекладі з грецької «морська». Палажечка, Палазя, Пазя, Пелася.

ПАРАСКА похідне від Параскева, що в перекладі з грецької «п'ятниця». Парасочка, Парасуня, Паранця.

ПЕТРАНКА похідне від чоловічого імені Петро. Петраночка, Петруся, Петра.

ПОЛІНА похідне від Аполлінарія. Полінонька, Поліночка, Полінка, Полечка, Полюся, Ліна.

ПРИСЬКА похідне від Єфросинія, що в перекладі з грецької «радість, веселощі».

Р

РАДКА похідне від слов'янських імен-комполит типу Радмила, Радомира, Радонька, Радочка, Ада, Адя.

РАДМИЛА слов'янське, з первісним значенням «та, що любить радість». Радка, Милка.

РАДОМИРА утворене від чоловічого імені Радомир. Радка, Мирка, Миронька, Миронка, Мирося.

РАДОСЛАВА утворене від чоловічого імені Радослав. Радка, Славка, Славочка, Славця.

РАЙСА у перекладі з грецької «легка». Раїсонька, Раїсочка, Раєнька, Расчка.

РАЯ див. РАЙСА.

РЕГІНА у перекладі з латинської «цариця». Регінонька, Регіночка, Регінка, Іна.

РОГНІДА у перекладі з староскандинавської «приречена на чесність». Рогнідь, Ронечка, Роня, Ронця.

РОКСОЛАНА у перекладі з латинської «русинка (українка)». Роксоланка, Роксоланонька, Рося, Росечка.

РОМАНА утворене від чоловічого імені Роман. Романонька, Романочка, Ромця, Ромуня.

РОСТИСЛАВА утворене від чоловічого імені Ростислав. Рося, Роська, Росечка, Славка, Славочка, Славця.

РУЗЯ похідне від Роза, що в перекладі з латинської «троянда». Рузечка, Рузуня.

СТЕПАНІЯ/СТЕФАНІЯ утворене від чоловічого імені Степан/Стефан. Степанка, Стефця, Стефуня, Стефуся, Стеся.
СТЕФА/СТЕХА див. СТЕПАНІЯ.

С

САНДРА похідне від Олександра. Сандрочка, Сандронька, Саня, Сануся.

СВІТЛАНА слов'янське, з первісним значенням «світла». Світланка, Світланочка, Світланонька.

СВЯТКА див. СВЯТОСЛАВА.

СВЯТОСЛАВА утворене від чоловічого імені Святослав. Святка, Святуся, Славка, Славочка, Славця.

СЕВЕРИНА утворене від чоловічого імені Северин. Северинка, Севериночка, Северинонька.

СЕВЕРИНКА див. СЕВЕРИНА.

СЕМЕНКА похідне від Семена (Семен). Семенонька, Семеночка, Семка, Сима.

СІЛЬВА у перекладі з латинської «ліс». Сільвочка, Сільвонька.

СЛАВКА похідне від слов'янських імен-комполит типу Мирослава, Ярослава, Славочка, Славця, Славуня.

СНІЖАНА слов'янське, утворене від іменника «сніг». Сніжанка, Сніжанонька, Сніжаночка.

СОЛОМІЯ у перекладі з давньоєврейської «мир». Соломійка, Соломієнька, Соломієчка, Люня, Мія.

СОЛОХА див. СОЛОМІЯ.

СОНЯ див. СОФІЯ.

СОФІЯ у перекладі з грецької «мудрість». Софійка, Софієчка, Зоня, Зонечка, Зонька, Зося, Зосечка.

СТАНІСЛАВА утворене від чоловічого імені Станіслав. Стася, Стасенька, Стасечка, Славка, Славочка, Славця.

Т

ТАМАРА у перекладі з давньоєврейської «фінікова пальма». Тамаронька, Тамарочка, Тамарця, Тома, Томочка.

ТАМІЛА/ТОМІЛА слов'янське, з первісним значенням «мучити, томити». Тамілонька, Томілонька, Тома, Міла.

ТАНЯ див. ТЕТЯНА.

ТЕКЛІЯ у перекладі з грецької «божа слава». Теклочка, Теклюня, Теклюся, Ляля.

ТЕРЕЗА у перекладі з грецької «та, що походить з острова Терасіє». Терезонька, Терезочка, Терезка, Тереся.

ТЕТЯНА у перекладі з латинської «мовчазна, тиха, спокійна». Тетянка, Тетяночка, Тетянонька, Таня, Танечка.

ТОДОРА див. ФЕДОРА.

ТОДОСЯ похідне від Феодосія (Феодосій), що в перекладі з грецької «божий дар». Тося, Тосечка, Дозя, Дося, Досечка.

ТОДОСЬКА див. ТОДОСЯ.

У

УЛЯНА утворене від чоловічого імені Уліан, що в перекладі з латинської «той, хто належить Юлієві, Юліїв». Улянонька, Уляночка, Улечка, Уляся.

УСТЯ похідне від Устина, що в утворене від чоловічого імені Устин. Устечка, Устенька.

Ф

ФЕДОРА утворене від чоловічого імені Федір.
Федорка, Федоронька, Федорочка.

ФЕДОСЯ утворене від чоловічого імені Феодосій. Федосечка, Федоська, Дозя, Досечка.

ФЕДОСЬКА див. ФЕДОСЯ.

ФРОСИНА похідне від Єфросинія, що в перекладі з грецької «радість, веселощі». Фрося, Фросечка, Фросинка.

Х

ХАРИТЯ у перекладі з грецької «витонченість». Хариточка, Харитенька, Риточка.

ХРИСЯ у перекладі з грецької «золота». Хрисенька.

ХРИСТИНА у перекладі з грецької «християнка». Христинонька, Христиночка, Христечка.

ХРИСТЯ див. ХРИСТИНА.

Ч

ЧЕСЛАВА утворене від чоловічого імені Чеслав. Чеся, Славка, Славочка, Славця.

Ю

ЮЛІЯ утворене від чоловічого імені Юлій. Юлечка, Юленька, Юля, Юльця.

ЮЛЯ див. ЮЛІЯ.

ЮЛЬЦЯ див. ЮЛІЯ.

ЮСТИНА див. УСТЯ. Юстинка, Юстиночка.

ЮХИМА утворене від чоловічого імені Юхим. Юхимонька, Юхимочка, Химочка, Химуся.

Я

ЯНА утворене від чоловічого імені Ян, або похідне від Мар'яна. Янонька, Яночка, Януся.

ЯНКА див. ЯНА.

ЯРИНА похідне від Ірина. Яринка, Яриночка, Яринонька, Ярка, Яруся, Ярусечка.

ЯРМИЛА утворене від чоловічого імені Яримил, з первісним значенням «той, хто любить силу».

ЯРОСЛАВА утворене від чоловічого імені Яро-слав. Ярка, Яруся, Яся, Яська, Славка, Славо-чка, Славця.

ЯСНА нове слов'янське, переклад латинського імені Клара «ясна». Ясночка, Яся.

ЛІТЕРАТУРА

СЛОВНИКИ:

Грінченко Б. Крестные имена людей // Сло-варь української мови : В 4-х Т. — К.: 1909, Т.4.

Левченко С.П., Скрипник Л.Г., Дзятківська Н.П. Словник власних імен людей. — К.: 1976.

Скрипник Л.Г., Дзятківська Н.П. Власні імена людей: словник-довідник. — К.: 1986.

Татаренко Ю.П. Імена-дороговкази. Ме-моріальний словник наших визначних тезок // Людина і світ. — 1977. — № 2,4—12; 1978. — № 1—3.

Трійняк І. Словник особових власних імен // Донбасс. — 1967, — № 3—6.

Janowa W., Skarbek A. Słownik imion. — Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk — 1975.

Majtan M., Povazaj M. Meno pre nase dieta. — Bratislava, 1985.

Keber J. Lexikon imen: Izvor imen na slovenskem. — Celje, 1988.

Knappova M. Jak se bude jmenovat? — Praha, 1978.

Simundic M. Rjecnik osobnih imena. — Zagreb, 1988.

Naumann H., Schlimpert G., Schultheis J. Das kleine vornamenbuch. — Leipzig, 1984.

НАУКОВА І НАУКОВО-ПОПУЛЯРНА:

Глинський І.В. Твоє ім'я — твій друг. — К.: 1970.

Демчук М.О. Слов'янські автохтонні особові власні імена в побуті українців XIV—XVII ст. — К.: 1988.

Керста Р.Й. Українська антропонімія XVI ст.:
Чоловічі іменування. — К.: 1984.
Коваль А.П. Життя і пригоди імен — К.: 1988.
Худаш М.Л. З історії української антропонімії,
— К.: 1977.
Чучка П.П. Антропонімія Закарпаття: Вступ та
імена. — Ужгород, 1970.

ЗМІСТ

Переднє слово	3
Минуле і сучасне в іменах українців	
Язичницькі імена	7
Християнські імена	13
Традиції та мода при виборі імен	19
Християнський календар	24
Славетні українці	37
Законодавчі акти, що врегульовують присвоєння та заміну власних імен громадян України	49
Власні імена українців	
Чоловічі імена	53
Жіночі імена	85
Література	115

Наукове видання
Любомир БЕЛЕЙ
ІМ'Я
ДЛЯ ДИТИНИ
В УКРАЇНСЬКІЙ РОДИНІ
словник-довідник

Редактор
Світлана Рошко

Подано до складання і підп. до друку
Формат 84х90/32. Папір офсетний. Друк
офсетний. Ум.друк.арк. 5,85 Ум.фарбовідб.5,85
Обл.-вид.арк. 3,8 Тираж 10 000 пр. Зам № 849

Закарпатське крайове товариство «Просвіта»
294000. Ужгород, площа В.Гренджі-Донського,
Ужгородський видавничо-виробничий комбінат
«Патент» 294006, Ужгород, вул. Гагаріна, 101.